

SPRAWOZDANIE
z realizacji Powiatowego Programu Ochrony
Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim
w 2023 i 2024 roku

25.04.2025r.

Samorządy województw, powiatów i gmin znalazły się w gronie podmiotów realizujących Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego. Obowiązki jednostek samorządu terytorialnego określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. z 2023r., poz. 2480), które weszło w życie z dniem 30 listopada 2023 roku. Celem głównym Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia, adekwatnego do ich potrzeb oraz prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

„Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim na lata 2023-2030” opracowany został na podstawie w/w Rozporządzenia oraz zapisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 917). Wyznacza on kierunki działań administracji samorządowej, które zmierzać mają do osiągnięcia celu nadrzędnego, tj. ochrony i poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców naszego powiatu. Program opracowany został przez zespół koordynujący powołany Uchwałą Nr 244/1466/2023 Zarządu Powiatu w Łęcznej z dnia 28 grudnia 2023 roku, w sprawie powołania Zespołu do opracowania i realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim na lata 2023-2030 (zmieniony Uchwałą Nr 253/1514/2024 z dnia 6 marca 2024r.). W skład zespołu weszło 21 pracowników, przedstawicieli różnych instytucji pomocowych działających na terenie naszego powiatu m.in. w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym pomocy osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, takich jak.: Starostwo Powiatowe w Łęcznej, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęcznej, przedstawiciele Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Łęcznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej, Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Łęcznej, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Jaszczowie, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Jaszczowie, Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Łęcznej, Przedszkole Specjalne w Ludwinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łęcznej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej prowadzące Warsztaty Terapii Zajęciowej w Janowicy; Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Milejowie prowadzące Środowiskowy Dom Samopomocy w Milejowie, Spółdzielnia socjalna „Pod dobrym adresem” w Łęcznej, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom nr 2” w Kijanach.

Do zadań zespołu należało opracowanie Programu oraz jego okresowe monitorowanie i sprawozdawczość, z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców powiatu w zakresie zdrowia psychicznego i opieki psychiatrycznej, jak również dostosowanie skoordynowanej działalności różnych form pomocy i oparcia społecznego.

Rada Powiatu w Łęcznej Uchwałą Nr LIX/494/2024 w dniu 23 kwietnia 2024r. przyjęła „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim na lata 2023-2030”. W „Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim na lata 2023-2030” określono następujące cele i zadania:

Cele główne Programu to:

1. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb.
2. Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. Monitorowanie i ocena skuteczności działań realizowanych w ramach Programu.

Cele szczegółowe i zadania Programu to:

1. **Zapewnianie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb:**
 - 1.1. Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej.
 - 1.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.
 - 1.3. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi.
 - 1.4. Skoordynowanie dostępnych form opieki i wsparcia.
 - 1.5. Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom.
2. **Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi:**
 - 2.1. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących przedstawiania wizerunku osób z zaburzeniami psychicznymi w mediach.
 - 2.2. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących konieczności respektowania praw osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. **Monitorowanie i ocena skuteczności działań realizowanych w ramach Programu:**
 - 3.1. Gromadzenie i analizowanie informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego wynikających z programu, przekazywanych przez podmioty wskazane w programie.

REALIZACJA CELÓW I ZADAŃ OKREŚLONYCH W PROGRAMIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W POWIECIE ŁĘCZYŃSKIM W 2023 i 2024 ROKU:

Podmioty, które współpracowały przy realizacji Programu w 2023 i 2024 roku.:

1. Starostwo Powiatowe w Łęcznej
 2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej
 3. Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Jaszczowie
 4. Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Łęcznej
 5. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łęcznej
 6. Przedszkole Specjalne w Ludwinie
 7. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom nr 1” w Witaniowie
 8. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom nr 2” w Kijanach
 9. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Łęcznej
 10. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Jaszczowie
 11. Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej
 12. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łęcznej
 13. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Łęcznej
 14. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Janowicy
 15. Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej
 16. Środowiskowy Dom Samopomocy w Milejowie z siedzibą w Antoniowie i filia ŚDS
 17. Spółdzielnia socjalna „Pod dobrym adresem” w Łęcznej
 18. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej
 19. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie
 20. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Spiczynie
 21. Ośrodek Pomocy Społecznej w Milejowie
 22. Ośrodek Pomocy Społecznej w Puchaczowie
 23. Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie
 24. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęcznej
 25. Poradnia Psychiatryczna mieszcząca się w Specjalistycznych Gabinetach Lekarskich Sanitas s.c. w Łęcznej
 26. Inne placówki:
 - 1) gabinety terapii,
 - 2) niepubliczne przychodnie specjalistyczne,
 - 3) przedszkola i szkoły z oddziałami integracyjnymi,
- oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Łęczyńskim:
- 1) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej
 - 2) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Milejowie
 - 3) Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyczno-Konsultacyjna w Łęcznej
 - 4) Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych
 - 5) Regionalne Centrum Trzeźwości „Maksymilian” w Łęcznej

Z danych pozyskanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łącznej za 2023r. i 2024r. wynika, że ilość orzeczeń dotyczących upośledzenia umysłowego, zaburzeń psychicznych i całościowych zaburzeń rozwojowych stanowi niewielki odsetek orzeczeń wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łącznej. I tak w roku 2023 osobom po 16 roku życia wydano 137 orzeczeń z symbolami przyczyny niepełnosprawności 01-U, 02-P, 12-C (czyli trzy symbole z dwunastu orzekanych), co stanowiło 9,57 % ogółu orzeczeń. Natomiast w roku 2024 osobom po 16 roku życia wydano 96 orzeczeń z symbolami przyczyny niepełnosprawności 01-U, 02-P, 12-C (czyli trzy symbole z dwunastu orzekanych), co stanowiło 6,69 % ogółu orzeczeń. Najwięcej orzeczeń wydano w stopniu umiarkowanym. Najliczniejszą grupę osób orzekanych, stanowiły osoby w wieku 41-60 lat, z wykształceniem podstawowym, zasadniczym i średnim. Należy zwrócić uwagę na fakt, że orzekana grupa jest słabo aktywna zawodowo.

Wśród dzieci do 16 roku życia najliczniejszą grupę orzekanych stanowią dzieci w wieku 8-16 lat. Bardzo wyraźnie zaznacza się podział ze względu na płeć, z dużą przewagą chłopców.

Dane dotyczące wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, osobom z zaburzeniami psychicznymi:

1) Osoby po 16 roku życia – orzeczenia wydane z symbolem niepełnosprawności:

01-U (upośledzenia umysłowe począwszy od upośledzenia w stopniu umiarkowanym), **02-P** (w tym: zaburzenia psychosomatyczne, zaburzenia nastroju począwszy od zaburzeń o umiarkowanym stopniu nasilenia, utrwalone zaburzenia lękowe o znacznym stopniu nasilenia, zespoły otępienne) i **12-C** (całościowe zaburzenia rozwojowe, powstałe przed 16 rokiem życia, z utrwalonymi zaburzeniami interakcji społecznych lub komunikacji werbalnej oraz stereotypiami zachowań, zainteresowań i aktywności o co najmniej umiarkowanym stopniu nasilenia):

a) ilość i rodzaj orzeczeń:

Symbol przyczyny niepełnosprawności	Ilość wydanych orzeczeń - rok	Ilość wydanych orzeczeń - rok
	2023	2024
01-U	8	12
02-P	124	72
12-C	5	12
RAZEM:	137	96

b) łączna liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łęcznej:

• rok 2023 – 1 432 orzeczeń

Symbol przyczyny niepełnosprawności	Stopień znaczny	Stopień umiarkowany	Stopień lekki
	rok	rok	rok
	2023	2023	2023
01-U	1	7	0
02-P	13	100	11
12-C	1	3	1
RAZEM	15	110	12

• rok 2024 – 1 434 orzeczeń

Symbol przyczyny niepełnosprawności	Stopień znaczny	Stopień umiarkowany	Stopień lekki
	rok	rok	rok
	2024	2024	2024
01-U	2	10	0
02-P	14	51	7
12-C	5	5	2
RAZEM	21	66	9

c) wiek, płeć – ogółem orzeczenia z symbolem 01-U, 02-P, 12-C:

Podział ze względu na wiek	Wiek			
	16-25	26-40	41-60	powyżej 61
	rok			
	2023			
01-U	3	4	1	0
02-P	7	36	59	22
12-C	5	0	0	0
Ogółem	15	40	60	22

Podział ze względu na wiek	Wiek			
	16-25	26-40	41-60	powyżej 61
	rok			
	2024			
01-U	9	2	1	0
02-P	9	19	27	17
12-C	9	2	1	0
Ogółem	27	23	29	17

Podział ze względu na płeć	Kobiety Rok	
	2023	2024
01-U	7	6
02-P	68	35
12-C	2	2
Razem	77	43
	2023	2024
	Mężczyźni Rok	
	2023	2024
01-U	1	6
02-P	56	37
12-C	3	10
Razem	60	53

d) wykształcenie - ogółem orzeczenia z symbolem 01-U, 02-P, 12-C:

Podział ze względu na wykształcenie	Wykształcenie				
	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe
	rok				

	2023	2023	2023	2023	2023
01-U	0	5	2	1	0
02-P	1	31	34	46	12
12-C	0	4	0	1	0
Ogółem	1	40	36	48	12

Podział ze względu na wykształcenie	Wykształcenie				
	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe
	rok				
	2024	2024	2024	2024	2024
01-U	3	7	2	0	0
02-P	1	26	15	21	9
12-C	2	7	0	2	1
Ogółem	6	40	17	23	10

e) ilość osób pozostających w zatrudnieniu, na dzień wydania orzeczenia:

Ilość osób pozostających w zatrudnieniu	rok	
	2023	2024
01-U	0	0
02-P	38	7
12-C	0	1
RAZEM:	38	8

2) Dzieci do 16 roku życia - orzeczenia wydane z symbolem niepełnosprawności: 01-U (upośledzenia umysłowe począwszy od upośledzenia w stopniu umiarkowanym), **02-P** (w tym: zaburzenia psychosomatyczne, zaburzenia nastroju począwszy od zaburzeń o umiarkowanym stopniu nasilenia, utrwalone zaburzenia lekowe o znacznym stopniu nasilenia, zespoły otępienne) i **12-C** (całościowe zaburzenia rozwojowe, powstałe przed 16 rokiem życia, z utrwalonymi zaburzeniami interakcji społecznych lub komunikacji werbalnej oraz stereotypiami zachowań, zainteresowań i aktywności o co najmniej umiarkowanym stopniu nasilenia):

a) ilość i rodzaj orzeczeń:

Symbol przyczyny niepełnosprawności	Ilość wydanych orzeczeń - rok	
	2023	2024
01-U	0	2
02-P	3	6
12-C	30	53
RAZEM:	33	61

b) łączna liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łęcznej:

• rok 2023 – 157 orzeczeń

c) wiek, płeć - ogółem orzeczenia z symbolem 01-U, 02-P, 12-C:

Podział ze względu na wiek orzekanych	Wiek		
	0-3 lat	od 4-7 lat	od 8-16 lat
	rok		
	2023	2023	2023
01-U	0	0	0
02-P	0	0	3
12-C	9	7	14
Ogółem	9	7	17

Podział ze względu na wiek orzekanych	Wiek		
	0-3 lat	od 4-7 lat	od 8-16 lat
	rok		
	2024	2024	2024
01-U	0	0	2
02-P	0	0	6
12-C	7	16	30
Ogółem	7	16	38

Podział ze względu na płeć	Kobiety Rok	
	2023	2024
01-U	0	0
02-P	0	3
12-C	10	18

Razem	10	21
	Mężczyźni Rok	
	2023	2024
01-U	0	2
02-P	3	3
12-C	20	35
Razem	23	40

REALIZACJA CELU GŁÓWNEGO 1

1. Zapewnianie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb:

- 1.1.** Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej.
- 1.2.** Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.
- 1.3.** Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 1.4.** Skoordynowanie dostępnych form opieki i wsparcia.
- 1.5.** Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom.

W realizację w/w celu włączyły się:

1. Oddział Dzienny Psychiatryczny w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łęcznej:

Oddział Dzienny Psychiatryczny w Łęcznej to jedyna taka placówka w Powiecie Łęczyńskim, która wykorzystuje nowoczesne formy terapii pozwalające odzyskiwać równowagę i zdrowie psychiczne w przyjaznych warunkach akceptacji oraz bezpieczeństwa. Oddział organizuje specjalne programy terapeutyczne dla osób po epizodzie psychiatrycznym oraz z objawami lękowo-depresyjnymi. Oprócz specjalistycznej opieki lekarskiej pacjenci oddziału dziennego mają możliwość skorzystania z bardzo szerokiego zakresu oddziaływań takich jak: psychoterapia indywidualna i grupowa (w tym metodą psychodramy), terapia zajęciowa (m.in. rękodzieła artystycznego, arteterapia, biblioterapia, teatroterapia, muzykoterapia), treningi (umiejętności społecznych, kulinarny, funkcji poznawczych, inteligencji emocjonalnej), a także różnego rodzaju technik relaksacyjnych, a nawet elementów jogi. Praca całego zespołu terapeutycznego złożonego z lekarzy, terapeutów zajęciowego, psychologa, psychoterapeuty oraz pielęgniarki nastawiona jest na towarzyszenie

w procesie zdrowienia pacjenta i jego powrocie do aktywnego życia. Pierwszy turnus rozpoczął się z początkiem 2023 roku. Do przyjęcia na oddział potrzebne jest skierowanie od lekarza psychiatrii lub lekarza POZ. Warunkiem przyjęcia jest rozmowa kwalifikacyjna, którą przeprowadzi lekarz. Zajęcia w Oddziale prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-13.00. Po ich zakończeniu pacjenci otrzymują ciepły posiłek. Pobyt w oddziale dziennym trwa do 12 tygodni.

Powiatowe Centrum Zdrowia Psychicznego w Łęcznej

SPZOZ w Łęcznej przeznaczy ok. 16 mln zł z Krajowego Planu Odbudowy na wkład własny potrzebny do budowy Powiatowego Centrum Zdrowia Psychicznego w Łęcznej. Za część środków szpital zakupi też nowoczesny sprzęt. Szpital w Łęcznej otrzymał zezwolenie i dofinansowanie do budowy Powiatowego Centrum Zdrowia Psychicznego, które ma kosztować 25 mln zł. Prawie połowę tej kwoty bo 11 444 366 zł placówka pozyska z Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Centrum ma być wybudowane do końca 2026r. W nowym obiekcie funkcjonować będzie Poradnia Zdrowia Psychicznego z 6 gabinetami, Oddział Dzienny Psychiatryczny dla 20 osób oraz ośrodek psychiatrii środowiskowej. Powstanie oddział stacjonarny z 24 łózkami i ZOL o profilu psychiatrycznym - także z 24 miejscami.

2. Poradnia Zdrowia Psychicznego funkcjonująca przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łęcznej:

Od 1 września 2018r. w SPZOZ w Łęcznej rozpoczął działalność Zespół Leczenia Środowiskowego. Jest to forma pomocy dla osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi, którzy z różnych powodów nie mogą być leczeni w Poradni Zdrowia Psychicznego. Dlatego grupa specjalistów odwiedza ich w domach. Zespół Leczenia Środowiskowego jest szczególną formą opieki nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi, którzy nie czują się chorzy. Jest to także oferta dla osób z zaburzeniami zachowania, chorych unieruchomionych, którzy nie są w stanie dotrzeć do poradni. W takich przypadkach lekarz psychiatra wraz z terapeutą środowiskowym, psychologiem i pielęgniarką opracowuje indywidualny program leczenia dla każdego pacjenta, a w proces leczenia zostaje zaangażowana również rodzina osoby chorej. Leczenie w ramach ZLS ma na celu zapobieganie nawrotom choroby, ponownym hospitalizacjom, ale przede wszystkim prowadzić do poprawy jakości życia pacjenta z zaburzeniami psychicznymi w jego lokalnej społeczności. Warunkiem potrzebnym do skorzystania z pomocy Zespołu Leczenia Środowiskowego jest skierowanie wydane przez lekarza psychiatrę, POZ lub lekarza innej specjalności. Wizyty odbywają się w siedzibie Zespołu w SP ZOZ w Łęcznej oraz w domu pacjenta.

3. Poradnia Psychiatryczna „SANITAS”:

Poradnia Psychiatryczna mieści się w Specjalistycznych Gabinetach Lekarskich Sanitas s.c. w Łęcznej przy ul. Górniczej 3. Leczone schorzenia to: organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi, zaburzenia psychiczne i zaburzenia

zachowania spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych, schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe, zaburzenia nastroju (afektywne), zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną (somatoform) zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi, zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych, upośledzenie umysłowe, zaburzenia rozwoju psychicznego (psychologicznego), zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym, nieokreślone zaburzenia psychiczne symptomy i objawy chorobowe dotyczące poznawania, postrzegania, stanu emocjonalnego oraz zachowania. W Specjalistycznych Gabinetach Lekarskich Sanitas s.c. w Łęcznej mieści się także Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu oraz Poradnia Terapii uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych.

4. Centrum Psychoterapii w Łęcznej:

Centrum Psychoterapii mieści się na ulicy Szkolnej 4 w Łęcznej. Centrum wspiera osoby w osiąganiu zdrowia psychicznego, równowagi emocjonalnej, lepszego zrozumienia siebie oraz swoich relacji. Centrum oferuje:

- 1) psychoterapię indywidualną,
- 2) psychoterapię par,
- 3) terapię rodzin,
- 4) terapię dzieci,
- 5) terapię młodzieży,
- 6) wsparcie psychoonkologiczne,
- 7) terapię uzależnień;

5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Viamed”:

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Viamed” świadczy swoje usługi w Łęcznej, przy ul. Obrońców Pokoju 7. Realizowane świadczenia to:

1. Poradnia psychiatryczna - ZESPÓŁ LECZENIA ŚRODOWISKOWEGO W RAMACH NFZ i/lub PRYWATNIE.

Leczenie psychiatryczne pozwala opanować dolegliwości lękowe, depresyjne, natręctwa, rozdrażnienie, zaburzenia snu, objawy psychotyczne w chorobach psychicznych. W chorobach psychicznych leczenie może być konieczne, zwykle jednak to pacjent decyduje czy skorzysta z porady.

2. Psychoterapia indywidualna w ramach NFZ dla osób dorosłych -

Psychoterapia ma na celu poprawę zdrowia psychicznego Pacjenta poprzez słowny kontakt i nawiązanie relacji, bez korzystania z leków. Psychoterapia i leczenie psychiatryczne są często stosowane równolegle, ponieważ uzupełniają się wzajemnie. Są różne metody psychoterapii: psychodynamiczna (analizuje przeszłość Pacjenta), humanistyczna i gestalt (ma na celu rozwój Pacjenta), poznawczo-behawioralna (pomaga w osiąganiu celów),

integratywna (łączy różne metody zależnie od potrzeb Pacjenta). Psychoterapia dla osób dorosłych.

3. Poradnia Psychologiczna dla dzieci i młodzieży w ramach NFZ i/lub prywatnie:

Poradnia psychologiczna dla dzieci i młodzieży w Łęcznej powołana została reformą systemu opieki zdrowia psychicznego w marcu 2021 roku. Pomoc poradni obejmuje Pacjenta i jego rodzinę. Poradnia współpracuje w razie potrzeby ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej lub innymi instytucjami. Pacjent przed 18-tym rokiem życia rejestrowany jest w poradni przez opiekuna prawnego, po 16-tym roku życia potrzebna jest także Jego zgoda. Natomiast pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży do 21-go roku życia odbywa się bez skierowania i bez rejonizacji. *Od 01.03.2021r. „Viamed” realizuje świadczenia finansowane z NFZ z zakresu: OŚRODEK ŚRODOWISKOWEJ OPIEKI PSYCHOLOGICZNEJ I PSYCHOTERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – I POZIOM REFERENCYJNY.*

6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej:

Ważnym elementem wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi jest działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej. Do zadań realizowanych przez PCPR w Łęcznej należy świadczenie specjalistycznego poradnictwa: prawnego, psychologicznego, rodzinnego, pedagogicznego i socjalnego dla każdego mieszkańca Powiatu Łęczyńskiego. Ponadto w ramach interwencji kryzysowej podejmowane są interdyscyplinarne działania na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu - jednostka udziela natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. PCPR realizuje także zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Jednostka udziela dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych osobom niepełnosprawnym, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi, m.in.:

- 1) do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 2) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- 3) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 5) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;

W Powiecie Łęczyńskim co roku realizowane jest zadanie dofinansowania uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym osób niepełnosprawnych. Celem turnusu rehabilitacyjnego jest ogólna poprawa sprawności psychofizycznej oraz rozwijanie

umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Kolejnym zadaniem realizowanym od wielu lat jest dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji. Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki odgrywa ważną rolę w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz włączania ich do życia społecznego. Działania te zwiększają aktywność niepełnosprawnych i przyspieszają proces ich integracji społecznej, ponadto wpływają na poczucie własnej wartości i akceptacji w społeczeństwie. Organizacja sportu jest formą aktywności człowieka, mającą na celu doskonalenie jego sił psychofizycznych, indywidualnie lub zbiorowo. Przez organizację kultury należy rozumieć działalność kulturalną polegającą na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej oraz działań i inicjatyw kulturalnych oraz na ochronie dziedzictwa kultury. Rekreacja ruchowa jest formą aktywności fizycznej, podejmowaną dla wypoczynku i odnowy sił psychofizycznych. Zadania z zakresu rehabilitacji realizowane są przez: popularyzację walorów rekreacji ruchowej, organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo – rekreacyjnych. Natomiast pod pojęciem turystyka należy rozumieć zorganizowane, zbiorowe lub indywidualne wyjazdy poza miejsce stałego zamieszkania, wędrowki po obcym terenie, mające cele krajoznawcze lub będące formą czynnego wypoczynku.

Dofinansowanie likwidacji barier pozwala na umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Rodzaje udzielonego dofinansowania ze środków PFRON	Liczba osób niepełnosprawnych	
	rok 2023	rok 2024
	Symbole 01-U, 02-P, 12-C	Symbole 01-U, 02-P, 12-C
Turnus rehabilitacyjny	01 U - 9 02 P – 7 12 C – 7	01 U - 9 02 P – 11 12 C – 7
Zakup przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	01 U - 12 02 P - 8 12 C – 7	01 U - 9 02 P - 14 12 C – 6
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	01 U - 4 02 P - 5 12 C – 4	01 U - 1 02 P - 5 12 C – 3
Sport, Kultura, Rekreacja i Turystyka	01 U - 0 02 P - 1 12 C – 0	01 U - 0 02 P - 0 12 C – 0
Inne formy wsparcia – program „Aktywny samorząd”	01 U – 1 02 P -3 12 C- 0	01 U – 0 02 P -1 12 C- 1

Największy odsetek osób z omawianymi symbolami przyczyny niepełnosprawności, korzystających z dofinansowania udzielnego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej stanowią osoby korzystające z dofinansowań do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego oraz turnusów rehabilitacyjnych.

Program „Aktywny samorząd”:

W roku 2023 i 2024 roku PCPR w Łęcznej realizował program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON.

W 2023 roku w ramach programu realizowane były następujące obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja barier transportowej:

- 1) Zadanie nr 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- 2) Zadanie 2 i 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- 3) Zadanie 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- 1) Zadanie nr 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
- 2) Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- 3) Zadanie 3: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
- 4) Zadanie 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania/ adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- 5) Zadanie 5: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- 1) Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 2) Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 3) Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

- 4) Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości),
- 5) Zadanie 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Łącznie w 2023r. rozliczono kwotę 234 898,91 zł, w ramach Modułu I 153 291,60 zł, natomiast w ramach Modułu II kwotę w wysokości 81 607,31 zł.

W roku 2024 PCPR w Łęcznej kontynuował realizację programu „Aktywny Samorząd”, obszary wsparcia finansowane były analogiczne jak w roku 2023 roku z taką różnicą, że w roku 2024 program został rozszerzony o Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej. W ramach Modułu I zawarto 20 umów na kwotę 118 419,50 zł, na dzień 07 marca 2025 roku rozliczono 19 umów na kwotę 92 565,90 zł. W ramach Modułu II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym zawarto 28 umów na kwotę 121 501,75 zł, rozliczono 12 umów na kwotę 53 294,00 zł.

Program „Opieka wytchnieniowa”:

PCPR w Łęcznej realizował w 2023 i 2024 roku program „Opieka wytchnieniowa” finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 - Świadczenie usługi opieki wytchnieniowej odbywało się w ramach pobytu dziennego w wymiarze nie więcej niż 240 h dla każdego wnioskodawcy, w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Oferowano wsparcie w zakresie czynności samoobsługowych, czynności pielęgnacyjnych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych, w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania, w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem. Ze wsparcia w 2023 roku skorzystało 13 członków rodzin/ opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 4 członków rodzin/opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Łącznie zrealizowano 3 505 h wsparcia w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej oraz opiekuna; 910 h wsparcia udzielono na rzecz dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, 2 595 h wsparcia udzielono na rzecz osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym. Wsparcie udzielone było w okresie od kwietnia do 15 grudnia 2023r.

Środki otrzymane w ramach programu „Opieka wytchnieniowa - edycja 2023” to 150 796,80 zł, w tym na realizację 147 840 zł, koszty obsługi programu 2 956,80 zł. Wykorzystano środki finansowe w wysokości 141 956,47 zł (139 173,47 zł realizacja programu; 2 783 koszty obsługi).

Program „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024” - Świadczenie usługi opieki wytchnieniowej odbywało się w ramach pobytu

dziennego w wymiarze nie więcej niż 240 h dla każdego wnioskodawcy, w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Oferowano wsparcie w zakresie czynności samoobsługowych, czynności pielęgnacyjnych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych, w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania, w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem. Ze wsparcia w 2024 roku skorzystało 27 członków rodzin/ opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 7 członków rodzin/opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Łącznie zrealizowano 7 123 h wsparcia w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej oraz opiekuna; 1 508 h wsparcia udzielono na rzecz dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, 5 615 h wsparcia udzielono na rzecz osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym. Wsparcie udzielone było w okresie od kwietnia do 15 grudnia 2024r.

Środki otrzymane w ramach programu „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024” to 366 180 zł, w tym na realizację 359 000 zł, koszty obsługi programu 7 180 zł. Wykorzystano środki finansowe w wysokości 363 222 zł (356 150 zł realizacja programu; 7 072 zł koszty obsługi).

Ośrodek Wsparcia i Testów w Łęcznej:

W dniu 9 maja 2022 roku odbyło się uroczyste otwarcie Ośrodka Wsparcia i Testów w Powiecie Łęczyńskim. OWiT powstał przy Specjalistycznym Centrum Wspierającym Edukację Włączającą w Podgłębokiem w ramach programu PFRON pn.: „Centra informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością”. Siedziba OWiT mieści się w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej, przy ul. Staszica 9. Celem działania OWiT jest:

- 1) zwiększanie, podtrzymywanie lub poprawianie możliwości samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością poprzez nieodpłatne prezentowanie korzyści wynikających ze stosowania technologii asystujących w takich obszarach jak: komunikowanie się, dostęp do informacji, nauka, praca, rozwijanie hobby,
- 2) zwiększenie aktywności życiowej, samodzielności i zaradności osobistej oraz dbałości o zdrowie,
- 3) świadczenie porad osobom z niepełnosprawnością w optymalnym wyborze, właściwych do aktualnych potrzeb technologii asystujących i ich prezentacja,
- 4) prowadzenie wstępnego instruktażu oraz wskazywanie potencjału wykorzystania technologii asystujących w życiu codziennym lub pomoc osobom z niepełnosprawnością w wyszukaniu stosowanych szkoleń w tym zakresie,
- 5) wypożyczanie technologii asystujących (sprzętów, urządzeń i oprogramowania) w celu ich testowania przez osoby z niepełnosprawnością,
- 6) świadczenie porad członkom rodzin osób z niepełnosprawnością i ich opiekunom, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących wykorzystania technologii asystujących;

Osoby, które mogą uzyskać wsparcie w ramach OWiT to osoby, które przedstawia

skierowanie z PFRON celem udzielenia wsparcia w ramach zadania (najpóźniej w dniu przystąpienia do wsparcia) oraz osoby z niepełnosprawnością, które posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, aktualne orzeczenie o niepełnosprawności lub aktualne orzeczenie równoważne (orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów), które skorzystają z realizacji zadania.

Katalog sprzętu możliwy do nieodpłatnego wypożyczenia i testowania to m.in.: linijka brajlowska, notatnik brajlowski przenośny, lupa elektroniczna, powiększalnik, pętla indukcyjna, system FM, słuchawki dla osób niedosłyszających, laptop, tablet, smartfon, smartwatch, urządzenie wielofunkcyjne, aparat fotograficzny, kamera internetowa, router, dyktafon, oprogramowania: powiększająco – udźwiękowiające, udźwiękowiające komputer oraz rozpoznające znaki OCR, klawiatura z powiększonym opisem na klawiszach, specjalistyczne aplikacje na urządzenia mobilne dla osób niewidomych, słabowidzących i głuchoniewidomych oraz specjalistyczne aplikacje na urządzenia mobilne i stacjonarne dla osób głuchych, słabosłyszających oraz doświadczających problemów w porozumiewaniu się za pomocą mowy.

Ponadto w 2023 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił wypożyczalnię technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnością. Wypożyczalnia jest wyposażona w technologie wspomagające dla osób z różnymi niepełnośnościami, i są to: wózki inwalidzkie, skutery elektryczne, aparaty słuchowe, urządzenia wspomagające słuch, koncentratory tlenu, łóżka rehabilitacyjne z materacem, podnośniki transportowo – kąpielowe, urządzenia brajlowskie oraz powiększalniki dla osób niewidomych i słabowidzących, urządzenie do sterowania wzrokiem PCEye oraz programy do komunikacji alternatywnej. Osoba z niepełnosprawnością może wypożyczyć technologię wspomagającą na okres 1 roku, jeżeli w ciągu 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o wypożyczenie technologii wspomagającej nie otrzymała ze środków PFRON albo NFZ dofinansowania na zakup takiej samej, jak wnioskowana technologii wspomagającej. Wnioskodawca składa wniosek o wypożyczenie technologii wspomagającej przy użyciu SOW w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Warunkiem wypożyczenia technologii wspomagającej jest zawarcie przez wnioskodawcę umowy wypożyczenia oraz wpłacenie jednorazowej kaucji zwrotnej w wysokości 2% ceny zakupu danej technologii.

OWiT w Powiecie Łęczyńskim świadczy usługi doboru, doradztwa i instruktażu w zakresie oferowanych przez wypożyczalnię technologii wspomagających. Wszystkie usługi świadczone przez OWiT są bezpłatne.

FUNKCJONOWANIE PRZY PCPR W ŁĘCZNEJ PUNKTU KONSULTACYJNO-INFORMACYJNEGO DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Osób Uzależnionych od 02.05.2023r. do

31.05.2024r. funkcjonował przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej w ramach środków finansowych (za okres 02.05.2023r.-31.12.2023r. - I transza otrzymana w wysokości 26 500 zł i rozliczona 19.01.2024r.; za okres 01.01.2024r.-31.05.2024r. - II transza w kwocie 12 000 zł) otrzymanych od Fundacji „Solidarni Górnicy” z siedzibą w Bogdanie na podstawie Umowy Nr 02/2023 zawartej w dniu 02.05.2023r. pomiędzy Fundacją a Powiatem Łęczyńskim.

Działalność Punktu odpowiadała na ważne potrzeby społeczne mieszkańców Powiatu Łęczyńskiego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałania przemocy domowej. Celem Punktu było: zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy domowej, zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia w przezwyciężaniu trudności życiowych, niwelowanie skali zjawiska przemocy i agresji oraz przeciwdziałanie uzależnieniom. Do Punktu mogły zgłaszać się: osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych (takich jak: alkohol, narkotyki, leki, dopalacze, wyroby tytoniowe), osoby współuzależnione, członkowie rodzin oraz osoby bliskie, które dostrzegały problem, wykazywały motywację, jak i bezradność, oczekujące pomocy i ukierunkowania. Na wsparcie dyżurujących specjalistów mogły także liczyć osoby uzależnione od Internetu, mediów społecznościowych, gier komputerowych i hazardu. Ponadto udało się poszerzyć ofertę Punktu o porady specjalisty psychoterapii uzależnień dzieci i młodzieży.

W Punkcie na podstawie umów cywilno-prawnych (umów zlecenia) zatrudnione zostały osoby posiadające wiedzę na temat problemów uzależnień, współuzależnienia, zjawiska przemocy domowej, sytuacji dziecka w rodzinie z problemem uzależnień, rodziców posiadających pod opieką nieletnich używających substancje psychoaktywne, osób z trudnościami motywacyjnymi, osób stosujących lub doznających przemocy domowej. Czas pracy specjalistów w ramach pełnionych dyżurów przeznaczony był na konsultacje i spotkania indywidualne o charakterze motywacyjnym i informacyjnym.

Zadania zrealizowane w okresie od 01.01.2024r. do 31.05.2024r.:

1) **Konsultant ds. przemocy domowej** – od 01.01.2024r. do 31.05.2024r. w ramach dyżurów w łącznym wymiarze 20 godzin zegarowych udzieliła 20 konsultacji i porad indywidualnych 14 osobom (7 kobietom i 7 mężczyznom), w tym część osób korzystała ze wsparcia cyklicznie. Konsultant ds. przemocy domowej udzielał porad i konsultacji zakresie:

- a) stosowanych metod wychowawczych oraz pracy nad pożądanymi metodami wychowawczymi,
- b) problemów dydaktycznych i wychowawczych, m.in. agresywnych zachowań dziecka,
- c) problemów uzależnienia w rodzinie – pomocy osobom uzależnionym współuzależnionym od alkoholu - przekierowanie do specjalisty ds. uzależnień,
- d) zjawiska przemocy domowej,
- e) monitoringu funkcjonowania osoby po uczestnictwie w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc,

- f) analizy sytuacji rodzinnej i możliwości skorzystania z różnorodnych form pomocy i wsparcia w PCPR w Łęcznej lub na terenie Powiatu Łęczyńskiego,
- g) problemów z komunikacją i relacjami w rodzinie;

2) **Psycholog** - od 01.01.2024r. do 31.05.2024r. w ramach dyżurów w łącznym wymiarze 20 godzin zegarowych udzieliła konsultacji i porad 13 osobom (8 kobietom, 4 mężczyznom oraz 1 nastoletniemu chłopcu), w tym 2 osoby korzystały ze wsparcia kilkakrotnie. Zgłaszane problemy dotyczyły: współuzależnienia - uzależnienia od alkoholu w bliskim otoczeniu, uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz przemocy domowej, a także sytuacji dzieci w związku z występowaniem w/w problemów, w tym trudności wychowawczych. Osoby korzystające ze wsparcia psychologicznego otrzymywały informacje nt. możliwości skorzystania z różnego rodzaju pomocy na terenie Powiatu Łęczyńskiego.

3) **Specjalista psychoterapii uzależnień dzieci i młodzieży** –zrealizował dyżury w łącznym wymiarze 40 godzin zegarowych. Z pomocy specjalisty skorzystały 34 osoby. Wsparcie specjalisty objęło:

- 1) pięć konsultacji wychowawczych z rodzicem w zakresie wsparcia funkcji rodzicielskiej oraz motywowania rodzica do współpracy z adolescentem w trudnym okresie rozwojowym w sferze psychospołecznej,
- 2) trzy konsultacje specjalistyczne w zakresie podjęcia leczenia szpitalnego w Całodobowym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu (COTUA) i leczenia psychiatrycznego,
- 3) terapię z osobami uzależnionymi - 22 spotkania: cykliczna terapia w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych,
- 4) konsultacje terapeutyczne w zakresie wsparcia emocjonalnego młodzieży – 5 osób;

Z pomocy specjalisty skorzystały łącznie 34 osoby: 13 osób z gminy Łęczna, 4 osoby z gminy Puchaczów, 17 osób z gminy Cyców.

4) **Specjalista ds. uzależnień i profilaktyki dla osób dorosłych** –od 01.01.2024r. do 31.05.2024r. w ramach dyżurów w łącznym wymiarze 40 godzin zegarowych udzielił konsultacji i porad 35 osobom, w tym: 12 osobom z gminy Łęczna, 4 osobom z gminy Puchaczów, 16 osobom z gminy Cyców oraz 3 z gminy Milejów.

Najczęściej u osób uzależnionych występowała trudność z nieradzeniem sobie z regulowaniem napięcia emocjonalnego w sposób konstruktywny, co powodowało u nich najczęściej spotykany wśród mechanizmów uzależnienia: nałogowe regulowanie uczuć. Świadome i dobrowolne zgłoszenie się po pomoc wzmocniło motywację do podjęcia leczenia psychoterapeutycznego, czasami również farmakoterapii i pracy nad sobą. Wśród bliskich osób uzależnionych, które korzystały ze wsparcia były żony i matki, których bliscy nie zdecydowali się na leczenie. Trudnością tych kobiet było stawianie granic, asertywność w komunikacji i zaniedbanie swojego dobrostanu psychicznego. Potrzeba wysłuchania, usłyszenia własnych potrzeb i obiektywne nazwanie problemu pozwoliło im znaleźć kierunek

własnego rozwoju, nabrania dystansu do sytuacji i odzyskanie sprawczości nad własnym życiem.

W dniu 29.08.2024r. została zawarta kolejna Umowa Nr 2/W/2024 pomiędzy Fundacją „Solidarni Górnicy” z siedzibą w Bogdanie a PCPR w Łęcznej. Dzięki współpracy otrzymaliśmy środki finansowe w wysokości 30 500 zł i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Osób Uzależnionych od 01.09.2024r. do 31.05.2025r. wznowił funkcjonowanie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej.

Zadania zrealizowane w okresie od 01.09.2024r. do 31.12.2024r.:

1) **Konsultant ds. przemocy domowej** – od 01.09.2024r. do 31.12.2024r. w ramach dyżurów w łącznym wymiarze 16 godzin zegarowych udzielił 16 konsultacji i porad indywidualnych 14 osobom (5 kobietom i 9 mężczyznom), w tym część osób korzystała ze wsparcia cyklicznie. Konsultant ds. przemocy domowej udzielał porad i konsultacji zakresie:

- a) stosowanych metod wychowawczych oraz pracy nad pożądanymi metodami wychowawczymi,
- b) problemów z komunikacją i relacjami w rodzinie i pracy w zakresie budowania właściwych relacji i sprawowania prawidłowej opieki nad dzieckiem,
- c) problemów wynikających z występowania zjawiska przemocy domowej i zachowań agresywnych oraz uzyskania pomocy w tym zakresie,
- d) problemów uzależnienia w rodzinie – pomocy osobom uzależnionym współuzależnionym od alkoholu - przekierowanie do specjalisty ds. uzależnień,
- e) konsultacji w zakresie realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i funkcjonowania osób po udziale w programie,
- f) analizy sytuacji rodzinnej i możliwości skorzystania z różnorodnych form pomocy i wsparcia w PCPR w Łęcznej lub na terenie Powiatu Łęczyńskiego;

2) **Psycholog** - od 01.09.2024r. do 31.12.2024r. w ramach dyżurów w łącznym wymiarze 16 godzin zegarowych udzielił 16 konsultacji i porad 12 osobom (6 kobietom i 6 mężczyznom), w tym 3 osoby skorzystały ze wsparcia kilkakrotnie. Zgłaszane problemy dotyczyły: współuzależnienia - uzależnienia od alkoholu w bliskim otoczeniu, uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz przemocy domowej, a także sytuacji dzieci w związku z występowaniem w/w problemów, w tym trudności wychowawczych. Osoby korzystające ze wsparcia psychologicznego otrzymywały informacje nt. możliwości korzystania z różnego rodzaju pomocy na terenie Powiatu Łęczyńskiego;

3) **Specjalista psychoterapii uzależnień dzieci i młodzieży** – od 01.09.2024r. do 31.12.2024r. zrealizował 16 dyżurów w łącznym wymiarze 32 godzin zegarowych. Specjalista udzielił konsultacji i porad nastolatkom (w obecności rodziców), którzy:

- a) nadużywają alkoholu i marihuany, w tym w zakresie sposobów zapobiegania konfliktom rodzinnych, stawiania granic i motywowania dzieci do podjęcia psychoterapii,
- b) mają obniżony nastrój, trudności w skupieniu uwagi na rozmowie; nadużywają czasu korzystania z komputera i telefonu, mają epizody napadu zachowań agresywnych przy prośbach o zakończenie korzystania z w/w urządzeń; oprócz gry na komputerze i oglądania filmów na telefonie nie mają innych zainteresowań,
- c) mają obniżony nastrój, leczą się z powodu depresji, w rodzinach występuje problem uzależnienia rodziców od alkoholu oraz przemocy domowej;

4) Specjalista ds. uzależnień i profilaktyki dla osób dorosłych – od 01.09.2024r. do 31.12.2024r. w ramach dyżurów w łącznym wymiarze 32 godzin zegarowych udzielił 16 konsultacji i porad:

- a) mężczyźnię, który po 6 tygodniowej terapii uzależnienia od alkoholu w ośrodku leczenia uzależnień, zgłosił się z prośbą o pomoc w wyznaczeniu dalszych celów i kierunku rozwoju oraz wzmocnienia motywacji do utrzymania abstynencji,
- b) 3 mężczyznom, którzy nadużywają alkoholu, piją szkodliwie, z epizodem depresyjnym, w tym 1 osobie zmotywowanej i zdecydowanej do wejścia w 12 tygodniowy terapeutyczny Program Ograniczenia Picia i pracy nad kontrolą w spożywaniu alkoholu oraz 1 osobie z problemem nadużywania alkoholu i komputera, stosowania przemocy słownej wobec starszych rodziców,
- c) mężczyźnie nadużywającemu Internetu, który alienuje się, lecz się psychiatrycznie, przyznaje się do zachowań agresywnych i napadów złości w stosunku do rodziny,
- d) kobiecie z problemami wychowawczymi, podejrzenie używania substancji psychoaktywnych przez 14 letnią córkę; rodzicom nastolatki o obniżonym nastroju, w rodzinie występuje problem uzależnienia i przemocy domowej-agresji słownej ojca wobec dzieci;

5) Prowadzenie Grupy Socjoterapeutycznej:

Od września do grudnia 2024r. realizowane były zajęcia socjoterapeutyczne. W grupie socjoterapeutycznej znaleźli się uczniowie klas III-VII szkoły podstawowej – chłopcy i dziewczęta w wieku 9-13 lat (9 osób, a od mca listopada 10 osób). Wszystkie dzieci przyjmowane były na wniosek rodziców. Podstawowym warunkiem zakwalifikowania do grupy socjoterapeutycznej była trudna sytuacja domowa rodzin dotkniętych problemem uzależnień, przez co dzieci są nadpobudliwe psychoruchowo, popadają w częste konflikty, sprawiają najwięcej kłopotów zarówno wychowawczych, jak i dydaktycznych. Spotkania odbywały się głównie w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej, w wymiarze 8 godz. zegarowych miesięcznie. Grupę prowadził pedagog i psycholog szkolny. W okresie od 01.09.2024r. do 31.12.2024r. odbyło się łącznie 14 spotkań z dziećmi (12 spotkań po 2 godz.: 16.00-18.00, dwa spotkania 4 godz.: 15.00-19.00), w trakcie których zrealizowano łącznie 32 godziny zajęć socjoterapeutycznych:

- a) „Moje wakacje. Prezentacja siebie przez pryzmat minionych wakacji. Rozmowa

- o ulubionych formach aktywności. Praca plastyczna „Wymarzone wakacje” – (11.09.2024r. - 2 h),
- b) „Poznajmy się bliżej. Przygotowanie zindywidualizowanej teczeki. Zabawy i gry integrujące grupę” - ustalenie wspólnych i indywidualnych potrzeb uczestników grupy socjoterapeutycznej (18.09.2024r. - 2 h),
- c) zajęcia wyjazdowe (25.09.2024r. - 4 h) - uczestnicy zajęć socjoterapeutycznych miło i aktywnie spędzili czas w Parku Linowym w Ciechankach Łańcuchowskich, dla dzieci była to doskonała okazja do spożytkowania nadmiaru energii oraz sposób na zmierzenie się z napotykanymi przeciwnościami i zdobywanie kolejnych sprawności. Następną atrakcją było ognisko integracyjne z pieczeniem kiełbasek,
- d) „Jaki jestem, jaki mogę być? Moje wady i zalety” – kształtowanie samoświadomości (02.10.2024r. - 2 h),
- e) „Jestem niepowtarzalny. Lubię siebie” – samopoznanie i samoocena (09.10.2024r. - 2 h),
- f) „Dbam o poczucie własnej wartości” – odkrywanie swoich słabych i mocnych stron (23.10.2024r. - 2 h),
- g) „Moje zainteresowania i uzdolnienia: co lubię robić w wolnym czasie” – kształtowanie umiejętności autoprezentacji (30.10.2024r. - 2 h),
- h) Komunikacja werbalna i niewerbalna. Zabawa w kalambury. Zasady efektywnej komunikacji” – zajęcia dotyczyły porozumiewania się (06.11.2024r. - 2 h),
- i) „Czy jesteś empatyczny? Co widzę, co myślę, co czuję, co robię?” – zajęcia dotyczyły empatii (13.11.2024r. - 2 h),
- j) „Czy jestem asertywny? Scenki dramatyczne” – test dotyczący asertywności, rozwiązanie i omówienie wyników testu (20.11.2024r. - 2 h),
- k) „Ćwiczenia i zadania rozwijające umiejętność współpracy. Rozmowy na temat zdrowego stylu życia” - spotkanie andrzejkowe w PUB 30 w Łęcznej i Warsztaty Pizzy (28.11.2024r. - 2 h) - w ramach zajęć socjoterapeutycznych dzieci wzięły udział w warsztatach kulinarnych zorganizowanych w PUB 30 w Łęcznej, gdzie mogły poznać sekrety, smaki kuchni włoskiej samodzielnie przygotowując, a następnie degustując różne rodzaje pizzy,
- l) „Bezpieczeństwo cyfrowe. Rozmowa na temat korzystania z telefonu, komputera, mediów społecznościowych” – zajęcia połączone były ze spotkaniem Mikołajkowym, dzieci otrzymały upominki świąteczne (04.12.2024r.-2 h),
- m) „Zasady zachowania w miejscu publicznym, rozmowy” – zajęcia połączone z wyjazdem do Parku Iluminacji Świetlnych w Ogrodzie Botanicznym UMCS w Lublinie. Dzieci miały możliwość odbyć multimedialny spacer przez bajkową krainę stworzoną za pomocą światła, dźwięku oraz narracji (12.12.2024r. - 4 h), Ozdoby świąteczne - praca zespołowa. Podsumowanie cyklu zajęć. Ewaluacja” – (18.12.2024r. - 2 h);

Były to ustrukturalizowane spotkania grupowe, które służyły realizacji celów terapeutycznych, edukacyjnych i rozwojowych - ukierunkowane na eliminowanie lub na zmniejszenie poziomu zaburzeń zachowania i niektórych zaburzeń emocjonalnych. Dzieci uczestniczące w zajęciach miały również możliwość skorzystania z rozmów indywidualnych i uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów osobistych.

7. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Janowicy:

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Janowicy są istotnym elementem wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi. Organizatorem warsztatów terapii zajęciowej jest Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej. Celem stowarzyszenia jest działanie na rzecz wyrównania szans osób z niepełnosprawnością intelektualną, tworzenie warunków przestrzegania wobec nich praw człowieka, prowadzenie ich ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym, działanie na rzecz ochrony ich zdrowia oraz wspieranie ich rodzin. Działalność warsztatu terapii zajęciowej regulowana jest umową zawartą pomiędzy Powiatem Łęczyńskim a Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej oraz finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i środków budżetu Powiatu Łęczyńskiego. Warsztat Terapii Zajęciowej funkcjonuje już od 15.06.2001r. stwarzając osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Warsztaty przeznaczone są dla osób z niepełnosprawnością powyżej 18 roku życia i liczą do 33 uczestników. Terapia ma na celu rehabilitację społeczną i zawodową umożliwiającą pozyskanie umiejętności niezbędnych do podjęcia ewentualnej pracy oraz osiągnięcie jak najwyższego poziomu samodzielności i dojrzałości społecznej uczestników. W ramach Warsztatów w 2023r. i 2024r. działało 7 pracowni: muzyczna, życia codziennego, gospodarstwa domowego – kulinarna, gospodarstwa domowego, ogrodnicza, plastyczno-rękodzielnicza, poligraficzno introligatorska oraz krawiecko-zabawkarska. Warsztat oferuje swoim uczestnikom i rodzinom/opiekunom różne formy wsparcia, m.in.:

- 1) działania uspołeczniające poprzez udział w 2 zespołach artystycznych – Figiel, Bębnołudy,
- 2) szkolenia z zakresu edukacji zdrowotnej, promocja zdrowia,
- 3) poradnictwo i pomoc psychologiczną, pedagogiczną, prawną,
- 4) rehabilitację ruchową w zakresie: kinezyterapii miejscowej i ogólnej; stymulacji sensomotorycznej; stymulacji ruchu (Vojta, V.Sherborne, Knill, Dennison); fizykoterapii (hydromasaż, masaż klasyczny, pole elektro-magnetyczne),
- 5) treningi ekonomiczne,
- 6) treningi spędzania wolnego czasu,
- 7) trening radzenia sobie ze stresem,
- 8) edukację ekologiczną,
- 9) edukację w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 10) imprezy i spotkania integracyjne,
- 11) udział w festiwalach, przeglądach i konkursach,
- 12) współpracę z innymi organizacjami i kościołem,
- 13) doradztwo zawodowe;

Najliczniejszą grupę uczestników warsztatów stanowią osoby z niepełnosprawnością zamieszkujące na terenie Gminy Cyców oraz Gminy Łęczna.

Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Janowicy w latach 2023-2024.:

Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej	Symbol przyczyny niepełnosprawności				
	01-U	02-P	12-C	N	I
rok 2023	17	11	0	8	3
rok 2024	18	11	0	8	3

Liczba kobiet będących uczestnikami warsztatów:

rok 2023 – 20

rok 2024 - 21

Liczba mężczyzn będących uczestnikami warsztatów:

rok 2023– 13

rok 2024 – 12

Podział uczestników warsztatów wg gmin w latach 2023-2024:

Gmina	2023	2024
Łączna	8	8
Puchaczów	3	3
Milejów	4	4
Cyców	16	16
Ludwin	2	2
Spiczyn	0	0
Ogółem	33	33

Podział uczestników warsztatów ze względu na wiek w latach 2023-2024:

Przedział wiekowy	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2023			
Do 18 roku życia	0	0	0
Do 25 roku życia	1	2	3
Powyżej 25 roku życia	12	18	30
Ogółem	13	20	33

Przedział wiekowy	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2024			
Do 18 roku życia	0	0	0
Do 25 roku życia	1	3	4
Powyżej 25 roku życia	11	18	29
Ogółem	12	21	33

8. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej:

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łęcznej powstało z inicjatywy byłego proboszcza Parafii św. Barbary w Łęcznej. Obecnie siedzibą koła jest lokal przy ulicy Świątoduskiej 2 w Łęcznej, uzyskany dzięki pomocy proboszcza Parafii Marii Magdaleny. Działalność koła może być prowadzona dzięki dotacjom celowym PFRON, darowiznom zakładów pracy, sympatyków, członków koła, składkom członkowskim. Formalna postać stowarzyszenia wyrosła z ruchu kilkunastu rodziców, którzy spotykając się przy kawie, herbacie wypłakiwali się sobie wzajemnie z problemów. Pierwszym krokiem koła było zorganizowanie zajęć rehabilitacyjnych, a następnie logopedycznych dla dzieci członków ruchu. Społeczność wzbogacała się o nowych członków i podejmowała nowe wyzwania, co doprowadziło do utworzenia w 1994 roku Dziennego Centrum Aktywności w Łęcznej. DCA z powodu braku środków centralnych od 2016r. zawiesiło swoją działalność.

Warto jednak przypomnieć, iż DCA swoją działalnością obejmowało gminę Łęczna, Puchaczów i Milejów. Placówka dysponowała bogato wyposażonymi pomieszczeniami, m.in.: salą rehabilitacyjną, pokojem pedagogiczno-psychologicznym i pokojem logopedycznym. Z oferty DCA w Łęcznej korzystały zarówno dzieci z niepełnosprawnością ruchową, ale także z niepełnosprawnością intelektualną, narządu słuchu, wzroku, cukrzycą, chorobami psychicznymi. Zajęcia odbywały się zarówno indywidualnie jak i w małych grupach. Zajęcia prowadzone były przez doświadczonych specjalistów: terapeutę zajęciowego, pedagoga, psychologa, fizjoterapeutę. Z placówką współpracował także lekarz neurolog oraz logopeda. W DCA wsparcie otrzymywały nie tylko osoby niepełnosprawne, ale także ich rodziny.

Stowarzyszenie jest organizatorem wielu imprez i spotkań kulturalnych oraz uczestniczy w życiu kulturalnym gmin, powiatu, regionu oraz w wydarzeniach kulturalnych i uspołeczniających zagranicznych, w tym w wizytach studyjnych – dobre praktyki. Celem spotkań jest integracja ze społeczeństwem, prezentacja twórczości osób z niepełnosprawnością. Zespół „Figiel”, „Bebnoludy”, solista i recytatorka otrzymują liczne nagrody w konkursach i recitale na przeglądach międzynarodowych. W Warsztatach Terapii Zajęciowej w Janowicy organizowane są lekcje edukacyjne dla uczniów szkół z terenu Powiatu Łęczyńskiego, spotkania integracyjne, Dzień Godności (osób z niepełnosprawnością). Stowarzyszenie współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością z Polski, Ukrainy, Węgier, Francji, Białorusi, szkołami, organizacjami ngo i kościołem. Zarząd Koła organizuje różne szkolenia dla rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnością, a także dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Janowicy.

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Łęcznej istnieje od 1991r., a swoimi działaniami i pomocą obejmuje osoby z niepełnosprawnością intelektualną, ich rodziny, opiekunów. Od 2001r. stowarzyszenie prowadzi placówkę Warsztaty Terapii Zajęciowej w Janowicy, gdzie wsparciem objętych jest do 33 osób z niepełnosprawnością intelektualną. W 2024r. Zarząd Stowarzyszenia złożył wniosek do PFRON ws. utworzenia Wspomaganych Społeczności Mieszkaniowych – w ramach projektu planowane jest utworzenie pięciu mieszkań wspomaganych dla pięciu osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym. Rozpoczęcie działań związanych z inwestycją to 2025 rok.

9. Środowiskowe Domy Samopomocy:

Kolejnym istotnym elementem wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi jest działalność środowiskowych domów samopomocy. Środowiskowe domy samopomocy to jednostki prowadzone przez powiaty i gminy w ramach zadań zleconych w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o ochronie zdrowia psychicznego. Są to placówki dziennego pobytu skierowane do pełnoletnich osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w zakresie przystosowania do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Zadaniem ŚDS jako ośrodków wsparcia jest świadczenie usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, które mają na celu naukę, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku społecznym. Główne zadania ŚDS to indywidualne i zespołowe treningi z funkcjonowania w codziennym życiu: czynności samoobsługowych, kulinarny, higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny, budżetowy oraz umiejętności interpersonalnych, rozwiązywania problemów i umiejętności spędzania czasu wolnego; terapia zajęciowa; terapia ruchowa; zajęcia rewalidacyjne; psychoedukacja; poradnictwo socjalne, psychologiczne; integracja społeczna.

9.1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej jest jednostką organizacyjną Gminy Łęczna, która realizuje zadanie zlecone przez administrację rządową. Jednostka powstała w 1995 roku, jako pierwszy ośrodek wsparcia na terenie województwa lubelskiego i nieliczny wówczas w kraju. Obecnie jednostka jest jednym z wielu podmiotów tworzących bogatą sieć oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie Powiatu Łęczyńskiego. Uczestnikami domu są mieszkańcy z terenu miasta i gminy Łęczna, a na mocy zawartych porozumień także mieszkańcy z gmin: Cyców, Milejów, Ludwin, Spiczyn, Puchaczów.

Placówka pełni rolę ośrodka wsparcia dziennego, a od września 2023r. posiada 5 miejsc, w ramach których realizowany jest całodobowy trening samoobsługi i umiejętności społecznych.

ŚDS w Łęcznej świadczy nieodpłatne usługi specjalistyczne dla osób pełnoletnich z zaburzeniami psychicznymi tj.:

- 1) przewlekłe chorych psychicznie,
- 2) z niepełnosprawnością intelektualną,
- 3) i innymi zaburzeniami czynności psychicznych;

Jednostka posiada 56 miejsc. Od 2018 roku w ramach Programu „Za życiem” Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, ŚDS obejmował opieką specjalistyczną 6 osób ze sprzężeniami oraz spektrum autyzmu, a od 1 października 2024 roku zwiększono o 1 miejsce. Obecnie ŚDS obejmuje opieką 7 osób ze sprzężeniami. Od 2022 roku z usług jednostki korzystają osoby do 65 roku życia.

Kadra jednostki to pracownicy posiadający wiedzę specjalistyczną, która umożliwia świadczenie usług na wysokim poziomie, na stanowiskach: psycholog, pedagog, pracownik socjalny, terapeuta, instruktor terapii, opiekun.

Środki na funkcjonowanie ŚDS przekazywane są przez Wydział Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. Nadzór merytoryczny nad jednostką sprawuje Wydział Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej zarządza majątkiem przekazanym w trwałą zarząd od Gminy Łęczna: budynek, grunty oraz wyposażenie min. sprzęt elektroniczny, wyposażenie pracowni terapii zajęciowych o wartości 6 679 674,46 zł.

Z transportu do jednostki w 2023 roku skorzystało 47 uczestników i tyle samo skorzystało w 2024 roku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej tworzy przestrzeń sprzyjającą zdrowotnej i społecznej rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi, wspieranie ich

w przezwyciężaniu trudnych życiowych sytuacji, przełamywaniu barier i nabywaniu nowych umiejętności oraz umacnianiu w nich wiary we własne możliwości, a także przeciwdziałaniu dyskryminacji i stygmatyzacji osób chorych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczeń solidarności społecznej i szacunku do człowieka.

Realizowany proces terapeutyczny opiera się na Indywidualnym Planie Postępowania Wspierająco-Aktywizującego, osobnym dla każdego uczestnika, uwzględniający rodzaj niepełnosprawności, zasoby, możliwości, potencjał konkretnej osoby. Szeroki zakres usług obejmuje:

1. Trening dbałości o wygląd zewnętrzny.
2. Trening nauki higieny.
3. Trening umiejętności praktycznych.
4. Trening korzystania z instytucji publicznych.
5. Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.
6. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.
7. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów.
8. Trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się.
9. Psychoedukacja.
10. Poradnictwo psychologiczne.
11. Grupa wsparcia.
12. Diagnoza psychologiczna.
13. Reedukacja.
14. Trening poznawczy.
15. Relaksacja.
16. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego.
17. Biblioterapia.
18. Teatroterapia.
19. Terapię zajęciową w pracowniach:
 - 1) plastyczno-ceramicznej,
 - 2) umiejętności artystycznych,
 - 3) umiejętności techniczno-gospodarczej,
 - 4) sensorycznej, edukacji i rehabilitacji,
 - 5) uaktywniania ruchowego,
 - 6) komputerowej,
 - 7) życia codziennego,
 - 8) reintegracji społecznej i zawodowej;
20. Całodobowy trening samoobsługi i umiejętności społecznych.
21. Samopomoc i integracja społeczna.
22. Praca socjalna ze szczególnym uwzględnieniem metody środowiskowej pracy socjalnej.
23. Niezbędna opieka.
24. Dowóz.
25. Zajęcia klubowe.
26. Klub Rodzin dla członków rodzin osób przewlekle chorujących psychicznie

i z niepełnosprawnością intelektualną.

W realizacji szerokiego spektrum usług, działalność jednostki wspierana jest pracą wolontariuszy z Klubu Wolontariatu, Rady Uczestników oraz współpracą z 34 podmiotami Partnerstwa na Rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego Mieszkańców Powiatu Łęczyńskiego, w tym kluczową organizacją pozarządową jest Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych, Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Zarówno jednostka, jak i osoby korzystające z usług, rozwijają się, zwiększają swoje kompetencje społeczne, wpływają w środowisku lokalnym na proces destygmatyzacji.

I. Dane ilościowe dotyczące bieżącej działalności statutowej Środowiskowego Domu Samopomocy w Łęcznej w latach 2023 -2024:

Liczba osób korzystających z usług:

Rok	Liczba miejsc statutowych	Liczba wydanych decyzji	Liczba osób oczekujących	Liczba osób korzystających z usług*
2023	55	43	1	63
2024	56	43	2	68

Uczestnicy z podziałem na płeć:

Rok	Kobiety	Mężczyźni
2023	27	36
2024	29	39

Miejsce zamieszkania:

Rok	Gmina	Liczba osób	TYP A	TYP B	TYP C	TYP D
2023	Łęczna	32	14	18	0	0
	Cyców	7	6	1	0	0
	Ludwin	6	0	6	0	0
	Milejów	7	5	2	0	0
	Puchaczów	5	3	2	0	0
	Spiczyn	6	5	1	0	0

2024	Łęczna	39	19	20	0	0
	Cyców	6	5	1	0	0
	Ludwin	5	0	5	0	0
	Milejów	7	5	2	0	0
	Puchaczów	4	2	2	0	0
	Spiczyn	7	6	1	0	0

Uczestnicy ŚDS w Łęcznej	Symbol przyczyny niepełnosprawności																
	01-U	02-P	07-S	10-N	11-I	12-C	P	01-U 02-P	05-R 10-N	05-R 07-S	06-E 10-N	10-N 12-C	09-M	R	Bez ozna- czenia	N	12-C 02-P
2023*	10	27	1	1	1	1	2	3	3	1	1	1	1	1	9	0	0
2024 **	12	27	1	0	1	1	1	3	4	0	2	1	1	1	11	1	1

**9 osób bez oznaczenia przyczyny niepełnosprawności, ponieważ mają orzeczenia z ZUS/KRUS LUB KIZ (GRUPA INWALIDZKA), w tym 1 osoba nie posiada stopnia niepełnosprawności*

***11 osób bez oznaczenia przyczyny niepełnosprawności, ponieważ mają orzeczenia z ZUS/KRUS LUB KIZ (GRUPA INWALIDZKA), w tym 2 osoby nie posiadają orzeczenia o niepełnosprawności.*

Inne, poza statutowe formy prowadzonej działalności:

1. Ergoterapia- „Kawiarenka” w siedzibie ŚDS w Łęcznej, zajęcia praktyczne, przygotowujące do samodzielnego prowadzenia kawiarenki w ramach Pracowni rehabilitacji zawodowej i społecznej. Forma zajęć grupowych, aktywizująca uczestników do samodzielności.
2. Środowiskowy Dom Samopomocy pełnił rolę integrującą dla kadry i uczestników, 45 podobnych jednostek na terenie województwa lubelskiego w ramach Lubelskiego Forum Środowiskowych Domów Samopomocy.

Grupa Samopomocowa:

W ramach działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Łęcznej organizowane są także spotkania wspierająco-konsultacyjne dla rodzin osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi. Spotkania są bezpłatne, odbywają się raz w miesiącu i wspierane są przez profesjonalistów. Celem spotkań w ramach grup samopomocowych jest korzystanie z własnych doświadczeń i wspieranie siebie nawzajem w związku z byciem rodzicem, członkiem rodziny osoby z takim samym rodzajem niepełnosprawności. Pomóc sobie samemu znaczy wziąć problem

i jego rozwiązanie na swoje barki i być aktywnym na tyle, na ile pozwalają możliwości. W ramach grup samopomocowych spotykają się członkowie rodzin osób dotkniętych tym samym rodzajem niepełnosprawności lub doświadczających podobnych/takich samych sytuacji trudnych czy problemów.

Klub Samopomocy:

Z usług Klubu Samopomocy mogą korzystać osoby doświadczone kryzysem psychicznym, z różnymi niepełnosprawnościami oraz ich rodziny. Udział w Klubie Samopomocy jest bezpłatny, nie wymaga żadnych skierowań ani decyzji kierujących. Siedziba Klubu Samopomocy znajduje się przy ul. Kpt. Żabickiego 2 w Łęcznej. Klub Samopomocy prowadzony jest przez Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych w Łęcznej. Środki na funkcjonowanie domu przekazywane są przez Wydział Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. Nadzór merytoryczny nad Klubem sprawuje Wydział Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. W ramach działania Klubu Samopomocy organizowane są spotkania Klubu Rodzin.

9.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Milejowie z siedzibą w Antoniowie:

Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Milejowie od 2006 roku. Uczestnicy placówki stanowią zróżnicowaną grupę pod względem wieku, rodzaju schorzenia oraz stopnia niepełnosprawności. Celem działalności placówki jest podnoszenie jakości życia i zapewnienie oparcia społecznego wszystkim osobom z niepełnosprawnością. Działania, które podejmowane są na terenie ŚDS służą utrzymaniu i poprawnemu funkcjonowaniu naszych podopiecznych w ich środowisku, ale także w społeczeństwie. Celem nadrzędnym działalności jest przestrzeganie praw człowieka, prowadzenia podopiecznych ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym, wsparcie ich rodzin, pomoc w radzeniu sobie z troskami życia codziennego oraz wyrównywania ich szans. ŚDS stara się kształtować wobec osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin właściwe postawy społeczne, głównie zrozumienia, tolerancji i empatii, pomaga w rozwijaniu ich zdolności, umiejętności jak również w rozwijaniu indywidualnego potencjału poprzez pracę w pracowniach terapeutycznych. Placówka oferuje:

- 1) pracownię rękodzieła artystycznego,
- 2) pracownię gospodarstwa domowego,
- 3) pracownię plastyczną,
- 4) pracownię umiejętności praktycznych;

ŚDS zapewnia wsparcie psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz aktywnie współpracuje z Centrum Psychiatrii i Terapii Poznawczo-Behawioralnej w Lublinie. Formy pracy dostosowane są do podopiecznych i realizowane są w formie zajęć grupowych oraz zajęć indywidualnych. Zajęcia indywidualne służą przede wszystkim nauce nowych umiejętności. Jest to najskuteczniejsza forma pracy z osobami, które źle czują się w sytuacji gdy jest więcej osób, bądź ich trudności są na tyle duże, iż taka forma pracy jest

najlepszym sposobem. Ponadto realizowane są zajęcia w formie grupowej, podczas których nacisk jest kładziony na rozwijanie umiejętności współpracy w grupie, współdziałania z innymi ludźmi, oraz podejmowania konwersacji na tle grupowym. Treningi, które prowadzone są na terenie ośrodka służą nabywaniu umiejętności życia codziennego, są to między innymi: trening samoobsługi i zaradności życiowej z elementami treningu umiejętności praktycznych, trening budżetowy, kulinarny, higieniczny czy też trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów. Podczas pobytu w placówce podopieczni korzystają ze sprzętu rehabilitacyjnego w celu poprawy swojego stanu zdrowia oraz zwiększeniu samodzielności w poruszaniu się. Ośrodek stwarza okazję do integracji lokalnej osób z niepełnosprawnościami poprzez tworzenie różnego rodzaju imprez plenerowych czy wyjazdów turystycznych.

Środowiskowy Dom Samopomocy nawiązał współpracę z sześcioma gminami tj. gminą Milejów, Trawniki, Łączna, Cyców, Spiczyn, Puchaczów. Uczestnicy są dowożeni do placówek dwoma środkami transportu (autobus 19 -osobowy oraz mikrobus 9-osobowy) w kilku turach.

Od 2017 roku działalność placówki została poszerzona o otwarcie Filii Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz spectrum autyzmu. Celem filii jest przede wszystkim zapewnienie opieki dla osób, które wymagają nieustannej pomocy przy czynnościach samoobsługowych oraz czynnościach życia codziennego. Podopieczni podczas pobytu korzystają z treningu sensorycznego, relaksacji oraz zajęć ruchowych, mają także zapewnioną opiekę pielęgniarską. Zajęcia dostosowane są do potrzeb oraz możliwości uczestników. Ponadto w placówce znajduje się sala wyciszeni, w której uczestnicy mogą odpocząć, zrelaksować się w ciszy, bądź przy muzyce, słuchając opowiadań terapeutycznych. Podczas zajęć wykorzystywane są elementy terapii Snoezelen, czyli terapii wielozmysłowej.

10. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Milejowie:

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Milejowie działa nieprzerwanie od 1992 roku. Stowarzyszenie prowadzi nieodpłatną działalność pożytku publicznego. Podczas działalności Stowarzyszenia powstało wiele inicjatyw na rzecz osób z niepełnosprawnościami, głównie z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich rodzin. Stowarzyszenie współpracuje aktywnie z władzami gmin, realizuje projekty z PFRON oraz jest inicjatorem wszelkich działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin na terenie gminy Milejów.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Milejowie prowadzi dwie placówki:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną, niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz spektrum autyzmu. Obecnie obejmuje wsparciem 50 osób niepełnosprawnych,
- 2) Zespół Rehabilitacyjno-Terapeutyczny dla dzieci i młodzieży z różnymi niepełnosprawnościami w wieku od 2 do 18 roku życia;

Zespół Rehabilitacyjno- Terapeutyczny:

Zespół Rehabilitacyjno-Terapeutyczny prowadzony jest przez Stowarzyszenie od 1994 roku. Celem Zespołu jest prowadzenie wszechstronnej stymulacji edukacyjno-terapeutycznej dla dzieci i młodzieży borykającymi się z różnymi trudnościami. Zatrudnieni specjaliści ukierunkowani są na wyrównywanie szans edukacyjnych podopiecznych, rehabilitację oraz pomoc w ich usamodzielnianiu. Tworzone są indywidualne plany działania dla każdego dziecka, by w kompleksowy sposób sprostać trudnościom jednostki oraz oczekiwaniom rodziców. Często zgłaszają się rodzice, zaraz po usłyszeniu diagnozy dla swojego dziecka, szukając pomocy i nadania kierunku. W ośrodku dzieci otoczone są specjalistyczną opieką praktyków z wielu dziedzin między innymi: pedagogów, psychologów, rehabilitantów, logopedów, zajęć z zakresu integracji sensorycznej, dogoterapeuty. Zajęcia prowadzone są tak, by nie kolidowały ze szkołą oraz by mogły skorzystać z oferty terapeutycznej dzieci, których rodzice mają trudności z dojazdem.

Zespół Rehabilitacyjno-Terapeutyczny realizuje rehabilitację według następującego schematu:

1. DIAGNOZA – badanie poziomu funkcjonowania intelektualnego, fizycznego, społecznego i emocjonalnego osoby niepełnosprawnej
2. UTWORZENIE INDYWIDUALNEGO PLANU DZIAŁANIA- IPD jest tworzony przez Zespół Wspierająco-Rehabilitacyjny, w którego skład wchodzi wszyscy zatrudnieni specjaliści: koordynator, psycholog, pedagodzy, logopedzi, rehabilitanci, terapeuci, instruktor.
3. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ INDYWIDUALNYCH PLANÓW DZIAŁANIA poprzez:
 - 1) terapię psychologiczną,
 - 2) rehabilitację ruchową,
 - 3) terapię logopedyczną,
 - 4) terapię pedagogiczną,
 - 5) zajęcia grupowe;
4. Ewaluację IPD

Diagnoza

to określenie poziomu funkcjonowania w zakresie umiejętności i możliwości psychofizycznych osoby niepełnosprawnej: poziomu funkcjonowania intelektualnego, fizycznego, społecznego, emocjonalnego, określenie sprawności manualnych, koncentracji na zadaniach oraz w zakresie motywacji, współpracy w grupie.

Realizacja założeń Indywidualnych Planów Działania

Terapia psychologiczna

Celem indywidualnych zajęć psychologicznych dla osób rekrutowanych jest określenie ich poziomu funkcjonowania, a następnie usprawnianie uczestników w zakresie funkcjonowania poznawczego oraz emocjonalno-społecznego. Praca z osobą niepełnosprawną polega na usprawnianiu funkcjonowania społecznego, emocjonalnego oraz intelektualnego. Każdy uczestnik ma indywidualnie określoną ilość zajęć z psychologiem w zależności od założeń IPD. Psycholog pracuje nie tylko z dzieckiem niepełnosprawnym,

ale również z jego rodziną, co pozwala na skuteczniejsze wsparcie. Podczas zajęć stosuje się ćwiczenia usprawniające funkcjonowanie społeczne, emocjonalne, intelektualne. Psycholog prowadzi zajęcia w dwóch płaszczyznach:

- 1) praca z dzieckiem niepełnosprawnym,
- 2) praca z rodziną skupia się na przekazaniu wskazówek rodzicom dotyczących sposobów odreagowywania negatywnych emocji oraz wskazania kierunków pracy z dzieckiem niepełnosprawnym;

Zajęcia te prowadzone są w formie zajęć indywidualnych.

Zajęcia usprawnienia ruchowego (rehabilitacja ruchowa)

Celem zajęć rehabilitacji ruchowej jest podniesienie sprawności oraz kompensacja dysfunkcji w przebiegu chorób przewlekłych. Dla każdego uczestnika stosuje się indywidualne metody i formy pracy – zajęcia odbywały się w sali rehabilitacyjnej. Metody oraz formy są indywidualnie dostosowane do potrzeb, możliwości i umiejętności osób niepełnosprawnych. Wykorzystywane metody są indywidualnie modyfikowane i dostosowywane do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych. Zajęcia z usprawnienia ruchowego są prowadzone w formie zajęć indywidualnych.

Zajęcia logopedyczne

Celem zajęć logopedycznych jest kształtowanie mowy – rozumienie wypowiedzi, nauka mówienia, usprawnianie aparatów: oddechowego, fonacyjnego, artykulacyjnego, korekcja wad wymowy, ćwiczenia wywołujące mowę i wymowę oraz rozwijanie motoryki małej. Ważnym elementem zajęć jest rozwijanie umiejętności werbalnego i niewerbalnego porozumiewania się z otoczeniem. Celem indywidualnych zajęć logopedycznych jest budowanie i rozwijanie kompetencji językowej i komunikacyjnej w oparciu o możliwości i predyspozycje dziecka. Szczególną uwagę zwraca się na rozwijanie słownika czynnego i biernego, z uwzględnieniem zwrotów użytecznych w codziennej komunikacji. Zajęcia logopedyczne mają ściśle określony przebieg, uzależniony od stopnia zaburzenia oraz wieku uczestnika. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy ustala się indywidualny dla każdego dziecka program terapii, dostosowany do jego potrzeb i możliwości psychofizycznych. Zajęcia te są prowadzone w systemie zajęć indywidualnych

Terapia pedagogiczna (zajęcia rewalidacyjno-wyrównawcze)

Celem zajęć rewalidacyjno-wyrównawczych jest usprawnianie percepcji wzrokowej, słuchowej, dotykowej, rozwijanie aktywności poznawczej, orientacji w schemacie ciała, doskonalenie umiejętności szkolnych. Dodatkowo celem zajęć rewalidacyjno - wyrównawczych jest wyrównywanie braków intelektualnych i psychoruchowych, spowodowanych zaburzeniami somatycznymi, psychicznymi oraz braków wynikających z deficytów rozwojowych. Stymulowanie rozwoju, a przede wszystkim usprawnianie i wzmacnianie tych funkcji psychofizycznych, które są w dziecku najsilniejsze i najmniej zaburzone. Kontynuacja wdrażania komunikacji alternatywnej u dzieci, które nie komunikują się werbalnie. Zajęcia prowadzone są w formie zajęć indywidualnych.

Zajęcia z integracji sensorycznej

Zajęcia integracji sensorycznej mają na celu rozwijanie prawidłowego odbioru i analizy bodźców dostarczanych z otoczenia poprzez zmysły zewnętrzne (wzrok, słuch, dotyk, smak, węch) oraz płynące z własnego ciała - zmysły wewnętrzne (równowagi i czucia głębokiego). Celem terapii integracji sensorycznej jest stymulacja centralnego układu nerwowego poprzez pobudzanie receptorów zmysłowych. Proces ten dostarcza aparatowi sensorycznemu odpowiednią ilość i jakość bodźców, aby na ich podstawie mózg nauczył się właściwego reagowania i wykształcił prawidłowe reakcje adaptacyjne. Oddziaływanie terapeutyczne polega na planowym bodźcowaniu trzech podstawowych, pierwotnych zmysłów: dotyku, czucia głębokiego, równowagi, które stanowią bazę dla wykształcenia wyższych, bardziej zaawansowanych umiejętności przetwarzania sensorycznego. Zajęcia prowadzone są w formie zajęć indywidualnych.

Zajęcia organizowane w systemie zajęć grupowych:

Zajęcia z dogoterapii

Cele i działania realizowane podczas zajęć z dogoterapii dotyczą rozwijania czterech sfer poprzez kontakt z psem. Sfera fizyczna dotyczy usprawniania funkcji małej i dużej motoryki, usprawnienia poczucia równowagi, usprawnienia koordynacji wzrokowo-ruchowej, zwiększania swobody poruszania. Sfera edukacyjna dotyczy zwiększenia zasobu słownictwa, poznaniu i utrwalenia różnych pojęć. Sfera psychiczna dotyczy podwyższenia samooceny, rozwijania umiejętności koncentracji na jednej bądź wielu rzeczach, usprawnienia komunikacji werbalnej, obniżenia poczucia lęku wobec zwierząt oraz osamotnienia poprzez kontakt z czworonogiem. Sfera społeczna dotyczy ułatwiania nawiązywania kontaktów międzyludzkich, a także w relacji człowiek – zwierzę, zwiększenia aktywności w grupie, doskonalenia gotowości do podejmowania działań. Zajęcia z dogoterapii są prowadzone w systemie zajęć grupowych.

Zajęcia ogólnorozwojowe

Celem zajęć ogólnorozwojowych jest ogólne usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu ze szczególnym uwzględnieniem treningu z zakresu samoobsługi, czynności porządkowych oraz rozwijanie sprawności manualnej. Dodatkowo praca z uczestnikami skupia się na wyrobieniu umiejętności współdziałania w grupie, dostrzeganiu potrzeb innych osób, wydłużaniu czasu skupienia uwagi na wykonywanej czynności, rozwijaniu samodzielności i umiejętności z zakresu samoobsługi. Celem zajęć jest rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych poprzez poznawanie reguł gier i zabaw, kształtowanie umiejętności działania w różnych sytuacjach, utrzymywanie poprawnych kontaktów z koleżankami i kolegami w grupie, współzawodnictwo.

11. Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych w Łęcznej:

Stowarzyszenie powstało 11 lipca 1998r. pod nazwą Łęczyńskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego. W roku 2005 zmieniło nazwę na Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych. Główny cel działalności stowarzyszenia to przywracanie osobom z zaburzeniami psychicznymi umiejętności radzenia sobie

w sytuacjach życiowych na najwyższym z możliwych poziomie oraz stwarzanie możliwości do rozwoju ruchu samopomocowego i sieci oparcia społecznego we współpracy z bliższymi i dalszym otoczeniem społecznym. Obszary działalności to:

- 1) działania edukacyjne, szkoleniowe,
- 2) zrównoważony rozwój,
- 3) rozwój i wspieranie aktywnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 4) integracja osób z chorobą psychiczną i zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym, włączenie do życia w społeczności lokalnej osób chorych i ich rodziny,
- 5) tworzenie społeczności samopomocowej, udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom, prowadzenie różnych form terapii i rehabilitacji, aktywizacja zawodowa, budowanie sieci oparcia społecznego, stałe podnoszenie wiedzy specjalistycznej;

Stowarzyszenie realizuje swe cele poprzez:

- 1) organizowanie akcji informacyjnych, szkoleń, konferencji, plenerów malarskich, prowadzenie badań,
- 2) prowadzenie wsparcia specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, interwencji kryzysowej, itp.,
- 3) współpracę z podmiotami krajowymi i zagranicznymi w zakresie prowadzonej działalności,
- 4) gromadzenie środków finansowych i rzeczowych niezbędnych do prowadzonej działalności;

12. Regionalne Centrum Trzeźwości „Maksymilian” w Łęcznej:

Regionalne Centrum Trzeźwości „Maksymilian” w Łęcznej jest organizacją pozarządową założoną w 1988r. działającą w obszarze pożytku publicznego. Głównym celem jest pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i innych środków zmieniających świadomość oraz ich rodzinom. Działania centrum skupiają się głównie na rodzinie i promowaniu aktywnych form trzeźwego wypoczynku i rekreacji oraz na profilaktyce uzależnień. Stowarzyszenie wspiera rodziny dotknięte problemem alkoholowym w odbudowaniu i tworzeniu prawidłowych relacji rodzinnych, we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków, w kształtowaniu wartości i norm związanych z wychowaniem dzieci i młodzieży. Centrum dociera do bardzo szerokiej grupy ludzi, obejmując swoim działaniem ludzi wychodzących z uzależnień, stanowiąc znakomite uzupełnienie działań podejmowanych przez profesjonalistów prowadzących leczenie odwykowe, przebywających w środowisku zagrożonym powstaniem uzależnienia oraz społeczność lokalną. Główne zadania stowarzyszenia:

- 1) promowanie trzeźwego stylu życia z elementami profilaktyki i terapii rodzin z problemem alkoholowym poprzez organizowanie działań wspierających proces trzeźwienia,

- 2) organizowanie życia towarzyskiego członków „Maksymiliana” oraz ich rodzin w obyczajowości, zwyczajach i tradycjach bez alkoholu,
- 3) integracja środowiska abstynenckiego ze społecznością lokalną,
- 4) pogłębianie wiedzy o chorobie alkoholowej i działanie na rzecz rozwoju osobistego,
- 5) prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie profilaktyki alkoholowej;

Przy centrum działa Punkt konsultacyjno – informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz ich rodzin. Działalność punktu finansowana jest ze środków Gminy Łęczna w ramach realizacji zadania „Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla mieszkańców Gminy Łęczna – osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielania pomocy psychospołecznej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe”. Zakres punktu obejmuje:

- 1) podejmowanie pierwszego kontaktu z osobami z problemem alkoholowym i członkami ich rodzin,
- 2) przeprowadzenie wywiadu wstępnego,
- 3) motywowanie osób uzależnionych oraz członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach specjalistycznych leczenia uzależnienia,
- 4) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- 5) udzielanie informacji o dostępnych miejscach pomocy na terenie gminy,
- 6) wstępna diagnoza problemu alkoholowego całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków w tym dzieci,
- 7) udzielanie pomocy psychologicznej osobom w kryzysie emocjonalnym,
- 8) udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych, profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy,
- 9) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- 10) udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące;

13. Ośrodki Pomocy Społecznej:

Ośrodki pomocy społecznej są jednostkami organizacyjnymi samorządów gminnych, realizującymi statutowo zadania gmin w zakresie pomocy społecznej. Na terenie Powiatu Łęczyńskiego działa 1 miejski (Łęczna) i 5 gminnych ośrodków pomocy społecznej (Ludwin, Spiczyn, Milejów, Puchaczów, Cyców). Wśród głównych grup osób objętych pomocą tychże jednostek są osoby z niepełnosprawnością, w tym z zaburzeniami psychicznymi. Wachlarz świadczeń udzielanych przez w/w jednostki tej grupie mieszkańców powiatu realizowany jest w szczególności w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej i ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

Z informacji uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Łęczyńskiego szacunkowa liczba osób niepełnosprawnych ogółem, z wyróżnieniem osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi, korzystających ze stałych form pomocy społecznej, kształtuje się następująco:

1. Osoby z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi objęte opieką przez ośrodki pomocy społecznej w latach 2023-2024:

Rok	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem		Liczba osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	33	51	9	12
2024	21	54	10	9

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Milejowie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem		Liczba osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	168	146	24	38
2024	169	149	18	28

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem		Liczba osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	30	41	12	6
2024	31	46	12	7

Rok	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Spicynie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem		Liczba osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	207	200	20	32
2024	207	200	25	35

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Puchaczowie, Urząd Gminy w Puchaczowie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem		Liczba osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	133	105	34	17
2024	131	101	28	17

* nie wszystkie wyżej wskazane osoby z zaburzeniami psychicznymi posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem		Liczba osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	163	82	23	20
2024	164	109	20	20

2. Ilość osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z zakresu ustawy o pomocy społecznej i ustawy o świadczeniach rodzinnych w latach 2023-2024:

Rok	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej: Świadczenia pieniężne i niepieniężne							
	Zasilek stały	Zasilek okresowy	Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy	Posilek	Praca socjalna	Zasilek pielęgnacyjny	Świadczenie pielęgnacyjne	Inne formy pomocy Jakie?

2023	3	0	4	5	32	3	0	<i>Pomoc rzeczowa w formie żywności z Banku Żywności</i>
2024	3	0	2	5	25	3	0	<i>Pomoc rzeczowa w formie żywności z Banku Żywności</i>

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Milejowie: Świadczenia pieniężne i niepieniężne							
	Zasilek stały	Zasilek okresowy	Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy	Posilek	Praca socjalna	Zasilek pielęgnacyjny	Świadczenie pielęgnacyjne	Inne formy pomocy Jakie?
2023	12	1	11	0	27	20	1	<i>DPS-1osoba, usługi opiekuńcze- 2 osoby</i>
2024	13	0	11	0	29	19	1	<i>DPS-1osoba, usługi opiekuńcze- 2 osoby</i>

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie: Świadczenia pieniężne i niepieniężne							
	Zasilek stały	Zasilek okresowy	Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy	Posilek	Praca socjalna	Zasilek pielęgnacyjny	Świadczenie pielęgnacyjne	Inne formy pomocy Jakie? Bank Żywności
2023	9	0	5	11	30	17	4	<i>Pomoc żywnościowa- 16 osób</i>
2024	10	0	6	6	36	18	5	<i>Pomoc żywnościowa- 1 6 osób, Opieka wytchnieniowa- 3 osoby</i>

Rok	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Spiczynie: Świadczenia pieniężne i niepieniężne							
	Zasilek stały	Zasilek okresowy	Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy	Posilek	Praca socjalna	Zasilek pielęgnacyjny	Świadczenie pielęgnacyjne	Inne formy pomocy Jakie?
2023	27	17	1	98	153	75	71	<i>ŚDS, COM, Pomoc rzeczowa,</i>

								Wsparcie informacyjne
2024	27	23	1	92	115	72	80	Pomoc żywnościowa, Pomoc rzeczowa

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Puchaczowie, Urząd Gminy w Puchaczowie: Świadczenia pieniężne i niepieniężne							
	Zasilek stały	Zasilek okresowy	Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy	Posilek	Praca socjalna	Zasilek pielęgnacyjny	Świadczenie pielęgnacyjne	Inne formy pomocy Jakie?
2023	2	1	5	5	12	28	9	-----
2024	2	1	4	5	17	25	7	-----

* nie wszystkie wyżej wskazane osoby z zaburzeniami psychicznymi posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie: Świadczenia pieniężne i niepieniężne							
	Zasilek stały	Zasilek okresowy	Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy	Posilek	Praca socjalna	Zasilek pielęgnacyjny	Świadczenie pielęgnacyjne	Inne formy pomocy Jakie?
2023	10	1	0	1	12	26	5	-----
2024	10	1	0	1	12	24	4	Asystent osobisty osoby z niepełno- sprawnością - 4 osoby

3. Liczba dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi w latach 2023-2024:

Rok	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba dzieci niepełnosprawnych ogółem		Liczba dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M

2023	16	19	-----	-----
2024	18	15	-----	-----

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Milejowie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba dzieci niepełnosprawnych ogółem		Liczba dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	28	40	6	5
2024	26	39	6	4

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba dzieci niepełnosprawnych ogółem		Liczba dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	6	7	4	0
2024	14	31	4	1

Rok	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Spiczynie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba dzieci niepełnosprawnych ogółem		Liczba dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	50	57	20	30
2024	60	67	30	35

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Puchaczowie, Urząd Gminy w Puchaczowie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba dzieci niepełnosprawnych ogółem		Liczba dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	20	37	8	5
2024	21	38	8	5

Rok	Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie Kobiety – K, Mężczyźni- M			
	Liczba dzieci niepełnosprawnych ogółem		Liczba dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi	
	K	M	K	M
2023	33	50	1	0
2024	33	48	1	1

4. Liczba dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi objętych pomocą i wsparciem ośrodków pomocy społecznej z zakresu ustawy o pomocy społecznej i ustawy o świadczeniach rodzinnych w latach 2023-2024:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej Kobiety – K, Mężczyźni- M							
Rok	Płeć		Dodatek do zasilku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehab.	Świadczenia udzielane opiekunom osób niepełnosprawnych			Zasilek pielęgnacyjny
	K	M		Świadczenie pielęgnacyjne	Zasilek dla opiekuna	Specjalny zasilek opiekuńczy	
2023	---	---	-----	-----	-----	-----	-----
2024	---	---	-----	-----	-----	-----	-----

**Odnosnie pkt 3 i 4 MOPS w Łęcznej nie posiada informacji o liczbie dzieci niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i schorzeniami psychicznymi, gdyż w systemie komputerowym tutaj ośrodek ma wykazaną ogólną liczbę osób niepełnosprawnych, bez wyróżnienia symbolu przyczyny niepełnosprawności.*

Ośrodek Pomocy Społecznej w Milejowie: Kobiety – K, Mężczyźni- M							
Rok	Płeć		Dodatek do zasilku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehab.	Świadczenia udzielane opiekunom osób niepełnosprawnych			Zasilek pielęgnacyjny
	K	M		Świadczenie pielęgnacyjne	Zasilek dla opiekuna	Specjalny zasilek opiekuńczy	
2023	1	3	3	2	0	0	4
2024	0	1	1	1	0	0	1

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie Kobiety – K, Mężczyźni- M							
Rok	Płeć		Dodatek do zasilku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehab.	Świadczenia udzielane opiekunom osób niepełnosprawnych			Zasilek pielęgnacyjny
	K	M		Świadczenie pielęgnacyjne	Zasilek dla opiekuna	Specjalny zasilek opiekuńczy	
2023	4	1	1	4	0	0	4
2024	4	2	1	5	0	0	5

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Spiczynie: Kobiety – K, Mężczyźni- M							
Rok	Płeć		Dodatek do zasilku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehab.	Świadczenia udzielane opiekunom osób niepełnosprawnych			Zasilek pielęgnacyjny
	K	M		Świadczenie pielęgnacyjne	Zasilek dla opiekuna	Specjalny zasilek opiekuńczy	
2023	30	45	32	71	0	6	75
2024	55	25	37	80	0	0	72

Ośrodek Pomocy Społecznej w Puchaczowie, Urząd Gminy w Puchaczowie Kobiety – K, Mężczyźni- M							
Rok	Płeć		Dodatek do zasilku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehab.	Świadczenia udzielane opiekunom osób niepełnosprawnych			Zasilek pielęgnacyjny
	K	M		Świadczenie pielęgnacyjne	Zasilek dla opiekuna	Specjalny zasilek opiekuńczy	
2023	6	5	-----	6	-----	-----	11
2024	5	5	-----	8	-----	-----	10

* nie wszystkie wyżej wskazane osoby z zaburzeniami psychicznymi posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności

W 2024 r. ośrodek realizował specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dziecko), w tym celu zatrudniono psychologa w ramach umowy cywilno-prawnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie Kobiety – K, Mężczyźni- M							
Rok	Płeć		Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehab.	Świadczenia udzielane opiekunom osób niepełnosprawnych			Zasiłek pielęgnacyjny
	K	M		Świadczenie pielęgnacyjne	Zasiłek dla opiekuna	Specjalny zasiłek opiekuńczy	
2023	6	10	15	1	0	0	0
2024	6	12	15	1	0	0	2

Dominującą formą pomocy świadczoną w 2023 i 2024 roku przez ośrodki pomocy społecznej wobec osób z zaburzeniami psychicznymi była szeroko rozumiana praca socjalna. Osoby z zaburzeniami psychicznymi objęte były wsparciem w formie pomocy finansowej (zasiłki jednorazowe celowe na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb życiowych, zasiłki stałe, zasiłki okresowe z powodu niepełnosprawności), wsparciem w formie rzeczowej- z Banku Żywności, gdzie otrzymywali pomoc w formie żywności trwałej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027 w ramach projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Ponadto w/w osoby brały udział w programie z zakresu dożywiania, otrzymując zasiłki celowe jednorazowe na zakup żywności i sporządzenie posiłków z wieloletniego programu wsparcia finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023 oraz „Posiłek w szkole i domu” na lata 2024-2028. Ośrodki wydawały także decyzje kierujące do różnych ośrodków wsparcia np. środowiskowych domów samopomocy czy domów pomocy społecznej.

W 2023r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Puchaczowie kontynuował realizację projektu „AKTYWNI. Program integracji społecznej zawodowej w Gminie Puchaczów” w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Aktywności Społecznej WSPÓLNOTA w Lublinie oraz Polską Fundacją Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” w Lublinie. Celem projektu był wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej, w których wsparciem objęto 7 osób z zaburzeniami/schorzeniami psychicznymi.

14. Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej:

Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej realizuje zadania w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy poprzez:

- 1) udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,

- 2) udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe i informację zawodową,
- 3) wdrażanie instrumentów rynku pracy,
- 4) świadczenie usług EURES,
- 5) rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy,
- 6) przyznawanie i wydawanie zasiłków i innych świadczeń z tytułu bezrobocia;

I. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej oraz liczba osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej:

Gmina	Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej kobiety – K, mężczyźni- M						
	rok 2023			rok 2024			
	01-U	02-P	12-C	01-U	02-P	12-C	
Łączna	0	5 K/4 M	0	0	2 K/ 2 M	0	
Milejów	0	2 K/1 M	0	0	2 K/ 2 M	0	
Spiczyn	1 M	0	0	1 M	1 M	0	
Ludwin	0	1 M	0	0	0	0	
Puchaczów	0	1 M	0	0	2 K/1 M	0	
Cyców	1 K	2 K	0	0	1 K	0	
Razem	1 K/ 1 M	9 K / 7 M	0	1 M	7 K/ 6 M	0	
Ogółem	10 K / 8 M			7 K / 7 M			

Gmina	Liczba osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej kobiety – K, mężczyźni- M						
	rok 2023			rok 2024			
	01-U	02-P	12-C	01-U	02-P	12-C	
Łączna	1 M	5 K/ 1 M	0	0	3 K/ 1 M	0	
Milejów	1 K/ 2 M	2 K/ 2 M	0	1 K/ 2 M	1 K/ 2 M	0	
Spiczyn	0	1 K /2 M	0	0	1 M	0	
Ludwin	0	2 K	0	0	1 K/ 1 M	0	
Puchaczów	0	0	0	1 M	0	0	
Cyców	1 K/1 M	1 K / 2 M	0	0	0	0	
Razem	2 K/ 4 M	11 K / 7 M	0	1 K / 3 M	5 K/ 5 M	0	
Ogółem	13 K / 11 M			6 K / 8 M			

II. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi:

Rodzaj wsparcia dla osób zarejestrowanych w PUP w Łęcznej z symbolami przyczyny niepełnosprawności 01-U, 02-P, 12-C	Liczba osób	
	rok 2023	rok 2024
Aktywizacja zawodowa w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	0	0
Staże	6	3
Szkolenia	0	0
Roboty publiczne	2	0
Prace interwencyjne	0	0
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	0	0
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	0	0
Inne – Prace społecznie użyteczne	0	1
Razem – bez podziału na formę aktywizacji	8	4

W omawianym okresie podjęto działania w ramach zadań w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia poprzez w/w instrumenty a także usługi rynku pracy. Z usługi pośrednictwa pracy skorzystało łącznie 14 osób, z poradnictwa zawodowego 66 osób (w tym z indywidualnej porady zawodowej skorzystało 29 osób, indywidualnej informacji zawodowej 25 osób oraz z grupowej informacji zawodowej 12 osób). Ponadto doradcy klienta, w trakcie indywidualnych spotkań, udzielali informacji o rynku pracy, potrzebach kadrowych, możliwościach szkoleń, a także możliwości uzyskania wsparcia za pośrednictwem innych instytucji, m.in. PCPR, PZAZ, ŚDS. Osoby były również informowane o projektach realizowanych przez inne podmioty ze środków EFS, skierowanych do osób z niepełnosprawnością.

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Łęcznej nie odnotowano przypadków osób niepełnosprawnych z symbolem przyczyny niepełnosprawności 12-C.

Poziom aktywizacji zawodowej u osób z zaburzeniami psychicznymi jest niepokojąco niski. Prawdopodobnie spowodowane jest to następującymi czynnikami:

- 1) brakiem kwalifikacji potrzebnych do podjęcia zatrudnienia,
- 2) brakiem doświadczenia lub długotrwałą przerwą w zatrudnieniu,
- 3) lękiem w kontaktach społecznych, nieśmiałością, niską aktywnością i motywacją do podjęcia pracy,
- 4) niewystarczającą liczbą działań skierowaną na zaktywizowanie tej grupy, w tym również ograniczoną informacją skierowaną do pracodawców o ulgach i korzyściach w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i ich funkcjonowaniu w pracy,

- 5) wstydem środowiskowym (dotyczy głównie osób z chorobami psychicznymi: nerwice, depresje, schizofrenie), wywodzącym się z braku akceptacji osób chorych, często nawet strachem, spowodowanym zbyt małą wiedzą na temat tego rodzaju schorzeń,
- 6) niechęcią pracodawców do zatrudniania osób z chorobami psychicznymi,
- 7) brakiem odpowiednich ofert pracy w tym m.in. w niepełnym wymiarze;

15. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Łęcznej:

Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Łęcznej jest największym zakładem tego typu w woj. lubelskim. Umożliwia zatrudnienie osobom z niepełnosprawnością wymagającym szczególnych warunków pracy. W PZAZ według wytycznych ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997r. mogą znaleźć zatrudnienie osoby z orzeczoną znaczną oraz umiarkowaną stopniem niepełnosprawności u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. W 2023r. w zakładzie zatrudnionych było ogółem 81 osób, z czego 59 to osoby z niepełnosprawnością, a w 2024r. 85 osób, z czego 61 to osoby z niepełnosprawnością. Pracownicy posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zatrudnieni są na 0,55 etatu oraz 0,8 i pracują na stanowiskach produkcyjnych, w administracji oraz zajmują się obsługą barku. Głównym profilem działalności zakładu jest gastronomia. PZAZ specjalizuje się w żywieniu zbiorowym, przygotowuje całodienne wyżywienie dla pacjentów szpitala, zakładów leczniczych i innych placówek. Organizuje przyjęcia, świadczy usługi cateringowe.

Zatrudnienie w PZAZ w Łęcznej w latach 2023-2024:

Rok	Ogółem	Osoby z niepełnosprawnością
2023	81	59
2024	85	61

Zatrudnienie osób z upośledzeniem umysłowym w PZAZ w Łęcznej w latach 2023-2024:

Rok	Znaczny	Kobiety	Mężczyźni	Umiarkowany	Kobiety	Mężczyźni
2023	2	2	0	3	0	3
2024	2	2	0	4	1	3

Zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi w PZAZ w Łęcznej w latach 2023
2024:

Rok	Znacznym	Kobiety	Mężczyźni	Umiarkowany	Kobiety	Mężczyźni
2023	8	3	5	20	15	5
2024	8	3	5	22	17	5

Pracownicy z niepełnosprawnością mają zagwarantowaną rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą oraz inne formy wsparcia. Podjęmowane w 2023r. działania:

- 1) poprawa funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- 2) poprawa sprawności ruchowej, utrzymanie stanu zdrowia na stabilnym poziomie, zapobieganie kryzysom,
- 3) udział w spotkaniach integracyjno- sportowych oraz kulturalnych (wyjazd do Teatru Studio Buffo w Warszawie- spektakl muzyczny „Wieczór włoski”, koncert zespołu Lemon- Lublin, wycieczka samolotowa do Grecji),
- 4) przełamywanie barier mentalnych, psychicznych i komunikacyjnych w najbliższym otoczeniu osoby niepełnosprawnej,
- 5) rozwijanie zainteresowań i pasji poprzez udział w zajęciach plastycznych prowadzonych w zakładzie w ramach rehabilitacji społecznej,
- 6) nauka samodzielnego załatwiania spraw formalno- prawnych, rozwój zaradności życiowej,
- 7) poprawa funkcjonowania społecznego – wyjście z domu, bycia potrzebnym, przełamywanie barier i stereotypów, kształtowanie pozytywnego obrazu pracownika niepełnosprawnego,
- 8) zaspokojenie potrzeb społecznych – samorealizacji, akceptacji, przynależności do grupy,
- 9) tworzenie w zakładzie grup samopomocowych - ludzi o podobnych schorzeniach, problemach oraz zainteresowaniach,
- 10) zindywidualizowane wsparcie w poszukiwaniach i realizacji potrzeb i zainteresowań pracowników poprzez informowanie o projektach, zachęcenie do korzystania z asystenta osoby niepełnosprawnej oraz stały dostęp do specjalistów: psycholog, fizjoterapeuta, masażysta, artysta plastyk,
- 11) stała współpraca specjalistów współpracujących w zakładzie z członkami rodzin, opiekunami pracowników;

Od 2021r. kontynuowana jest realizacja projektu: „Drogowskaz – program reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami”. Celem projektu jest reintegracja i rehabilitacja społeczno – zawodowa osób z niepełnosprawnościami (kobiet i mężczyzn), a także zwiększenie ich udziału w życiu społecznym i zawodowym poprzez uczestnictwo w kompleksowym programie wsparcia obejmującym diagnozę potrzeb uczestników oraz stworzenie indywidualnej ścieżki reintegracji, a także wsparcie z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym. Grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie osoby z niepełnosprawnościami pozostające bez zatrudnienia (bezrobotne lub

biernie zawodowo) zamieszkałe na terenie powiatów lubelskiego, Miasta Lublin, powiatu świdnickiego, lubartowskiego, łukowskiego lub łęczyńskiego, w szczególności:

- 1) osoby biernie zawodowo,
- 2) osoby bezrobotne, zagrożone wykluczeniem ze względu na przesłanki inne niż tylko bezrobocie, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym,
- 3) osoby korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ),
- 4) osoby z obszarów objętych programem rewitalizacji,
- 5) osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego,
- 6) osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 7) osoby z niepełnosprawnością sprzężoną, zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną, całościowymi zaburzeniami rozwojowymi;

Projekt realizowany jest przez Lubelską Fundację Rozwoju i Powiat Łęczyński – Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Łęcznej na podstawie umowy zawartej z Województwem Lubelskim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.1 Aktywne włączenie. Całkowita wartość projektu to 1 554 899,90 zł. Wartość dofinansowania to: 1 321 664,91 zł.

PZAZ w Łęcznej w 2023r. kontynuował realizację i rekrutację do w/w projektu, z którego mogą skorzystać osoby z niepełnosprawnością zamieszkałe na terenie Powiatu Łęczyńskiego. W ramach projektu oferowane są m.in. szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych w branży gastronomicznej, a także płatne staże zawodowe w Powiatowym Zakładzie Aktywności Zawodowej w Łęcznej.

W dniach 13-14.06.2023r. w siedzibie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie odbyło się 7 Ogólnopolskie Forum Ekonomii Społecznej, podczas którego ogłoszono wyniki VI edycji krajowego konkursu „Znak Jakości Ekonomii Społecznej 2023”. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Łęcznej jako laureat zajął zaszczytne I miejsce w kategorii „Najlepszy pracodawca”. Konkurs miał na celu wyróżnienie podmiotów przyczyniających się do rozwoju społecznego i gospodarczego środowisk lokalnych, propagujących idee spójności i solidarności społecznej.

Podjęmowane w 2024r. działania:

- 1) dążenie do zapewnienia równości szans na rynku pracy osób z niepełnosprawnością poprzez podnoszenie kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych pracowników za pomocą szkoleń i kursów zawodowych:
 - a) Szkolenie: „Procedury mycia i dezynfekcji powierzchni. Zastosowanie środków chemicznych” Ecolab Kraków;
 - b) Szkolenie: Bezpieczne stosowanie chemii profesjonalnej, obsługa systemów dozujących Lakma Strefa Sp. z o.o. ;
 - c) Treningi tematyczne i nadzór nad realizacją zasad systemu HACCP prowadzone przez Specjalistę ds. Jakości i Bezpieczeństwa Żywności oraz systemu HACCP;
 - d) Dostępność Specjalisty doradcy zawodowego: poradnictwo zawodowe, współpraca z innymi instytucjami świadczącymi usługi na rzecz rynku pracy;
- 2) niwelowanie deficytów zdrowotnych, utrzymanie dobrego stanu zdrowia oraz sprawności, relaksacja, zoptymalizowanie procesu powrotu do życia rodzinnego,

społecznego i zawodowego, poprzez zajęcia rehabilitacyjne z Fizjoterapeutą oraz Masażystą: masaże relaksujące, klasyczne, lecznicze; kinezyterapia; zajęcia ruchowe; terapia usprawniająca;

- 3) zwiększanie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością poprzez sztukę, kulturę, rekreację, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, włączenie do udziału w życiu społecznym, rozwijanie zainteresowań i pasji:
 - a) cykliczne zajęcia plastyczne z Artystą plastykiem,
 - b) udział w Przeglądzie Twórczości Osób z Niepełnosprawnościami w Kraśniku 3 grudnia 2024r.,
 - c) wystawa prac w ogólnopolskiej galerii twórczości osób z niepełnosprawnością organizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji i Fundacja Integracja,
 - d) spotkanie kulturalno-rekreacyjne - koncert zespołu „Bajm” w Lublinie 20 kwietnia 2024r.,
 - e) spotkanie kulturalno-rekreacyjne - Operetka w Operze Lubelskiej 28 kwietnia 2024r.,
 - f) wyjazd kulturalno-rekreacyjny - Festiwal Muzyczny w Kodniu 26 czerwca 2024r.,
 - g) spotkanie kulturalno-rekreacyjne - organizacja Ogniska 20 września 2024r.,
 - h) spotkanie kulturalno-rekreacyjne – Spektakl teatralny w CSK w Lublinie;
- 4) wsparcie w odzyskiwaniu samoakceptacji, kształtowanie właściwych postaw, poprawa kondycji psychicznej, interwencje natychmiastowe w przypadku kryzysów: dostępność specjalisty psychologa, porady indywidualne oraz terapie grupowe,
- 5) aktywne uczestnictwo we wprowadzeniu na rynek pracy osób z niepełnosprawnościami pozostającymi bez zatrudnienia, w tym osób, które straciły zatrudnienie w wyniku pandemii COVID-19. Realizacja projektu Lubelskiej Fundacji Rozwoju pod nazwą „Drogowskaz 2.0. Program aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami na Lubelszczyźnie”, współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach konkursu pn. „Działamy razem” – objętych programem zostało 10 osób z niepełnosprawnością,
- 6) realizacja projektu organizowanego przez Fundację Heros pn. „Pora na pracę II” współfinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, którego celem jest wejście na rynek pracy osób z niepełnosprawnością pozostających bez zatrudnienia – 1 osoba z niepełnosprawnością,
- 7) organizowanie staży zawodowych przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łęcznej – 3 uczestników z niepełnosprawnością,
- 8) tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska pracy oraz wdrażanie najlepszych praktyk w zakresie ochrony zdrowia i życia pracowników; działania te zostały nagrodzone w prestiżowym konkursie organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy "Pracodawca - Organizator Pracy Bezpiecznej" 2024 uzyskując I miejsce w kategorii Pracodawców zatrudniających od 50 do 249 pracowników. Celem konkursu jest promowanie pracodawców, którzy zapewniają najwyższy poziom

bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, a także wzorowo przestrzegają przepisów prawa pracy,

- 9) podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry wspierającej osoby z niepełnosprawnością – udział w specjalistycznym szkoleniu przeprowadzonym przez eksperta z zakresu psychologii, psychoterapii oraz psychotraumatologii pn. „Praca z osobami z zaburzeniami psychicznymi”, którego celem było pogłębienie wiedzy, umiejętności i metod pracy z osobą z zaburzeniami psychicznymi;

16. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Jaszczowie:

W dniu 31.12.2021r. otwarty został Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Jaszczowie, który prowadzi pralnię „Tara” - nowoczesną pralnię wodną z barierą higieniczną. PZAZ w Jaszczowie jest jedynym o takim profilu działalności zakładem w woj. Lubelskim oraz drugim ZAZ-em w Powiecie Łęczyńskim. W zakładzie zatrudnione są osoby z niepełnosprawnością, które wymagają szczególnych warunków pracy. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. zatrudnienie mogą znaleźć osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu znacznym oraz umiarkowanym ze wskazaną przyczyną niepełnosprawności 01-U, 02-P, 12-C. Obecnie w zakładzie zatrudnionych jest 40 osób, z czego 30 osób to osoby z niepełnosprawnością. Pracownicy posiadający orzeczenie o niepełnosprawności zatrudnieni są na 0,55 etatu, to jest obecnie 15 osób, na 0,8 etatu- 13 osób i na pełny etat – 2 osoby.

Zatrudnienie w PZAZ w Jaszczowie w latach 2023-2024:

Rok	Ogółem	Osoby z niepełnosprawnością
2023	37	29
2024	40	30

Zatrudnienie osób z upośledzeniem umysłowym w PZAZ w Jaszczowie w latach 2023-2024:

Rok	Znaczny	Kobiety	Mężczyźni	Umiarkowany	Kobiety	Mężczyźni
2023	0	0	0	3	0	3
2024	0	0	0	3	0	3

Zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi w PZAZ w Jaszczowie w latach 2023-2024:

Rok	Znaczny	Kobiety	Mężczyźni	Umiarkowany	Kobiety	Mężczyźni
2023	0	0	0	9	4	5
2024	1	0	1	9	4	5

Pracownicy z niepełnosprawnością mają zagwarantowaną rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą oraz inne formy wsparcia.

Działania podejmowane w 2023r. na rzecz rehabilitacji zawodowej pracowników z niepełnosprawnością miały za zadanie umożliwić osobom z niepełnosprawnością pełne uczestnictwo w życiu zawodowym. Sama możliwość świadczenia pracy ma przyczyniać się do wykształcenia u pracowników poczucia obowiązku, odpowiedzialności za powierzone zadania, dbałości o sprzęt i wyposażenie zakładu. Wszyscy pracownicy w celu zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy przeszli obowiązkowe szkolenia z zakresu BHP oraz z obowiązujących przepisów i praw przysługujących pracownikom z niepełnosprawnością. Dla pracowników z niepełnosprawnością zatrudnionych w zakładzie w związku z profilem działalności zakładu, został zorganizowany kurs krawiecki finansowany ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, który zakończył się uzyskaniem przez uczestników certyfikatem potwierdzającym zdobyte kwalifikacje.

W ramach rehabilitacji leczniczej pracownicy z niepełnosprawnością mieli zapewnione zajęcia grupowe i indywidualne z fizjoterapeutą oraz możliwość korzystania ze wsparcia psychologicznego z wykwalifikowanym psychologiem-psychoterapeutą. Spotkania odbywały się dwa razy w miesiącu. Świadczona była pomoc w załatwianiu dokumentacji lekarskiej potrzebnej do uzyskania orzeczenia, renty oraz różnego rodzaju świadczeń i dofinansowań. Zapewniony był opiekun dla pracowników z niepełnosprawnością podczas wizyt lekarskich i komisji, jeżeli pracownik tego wymagał. Zapewniona była również pomoc w umawianiu wizyt do lekarzy specjalistów. Zorganizowane zostało spotkanie z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej nt. możliwości korzystania ze wsparcia finansowego pochodzącego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) dedykowanego osobom z niepełnosprawnością. Pracownicy z niepełnosprawnością korzystają ze środków Zakładowego Funduszu Aktywności w formie pomocy materialnej, zwrotu kosztów za leki, dofinansowania do zakupu wyrobów medycznych i sprzętu rehabilitacyjnego oraz dofinansowania do rekreacji i uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Realizacja działań z zakresu rehabilitacji społecznej skupiona była na różnego rodzaju formach integracji pracowników oraz kształtowaniu umiejętności interpersonalnych w różnych sytuacjach dnia codziennego. Obejmowała przede wszystkim organizację spotkań okolicznościowych i imprez integracyjnych poprzez angażowanie pracowników w przygotowania związane z obchodami świąt, rocznic i urodzin pracowników. Organizowane były wyjazdy rekreacyjne oraz warsztaty o różnej tematyce, w których uczestniczyli pracownicy z niepełnosprawnością.

W 2023r. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Jaszczowie na etapie regionalnego konkursu „LODOŁAMACZE 2023” zdobył II miejsce i otrzymał srebrny medal w kategorii Rehabilitacja Społeczno-Zawodowa za szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia.

W 2024r. podejmowane działania w ramach rehabilitacji zawodowej były związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy w formie szkoleń pracowników z Bezpieczeństwa Higieny Pracy oraz obowiązków pracownika w pracy i obowiązków pracodawcy względem pracownika. Najważniejszą formą rehabilitacji zawodowej jest możliwość świadczenia pracy oraz nauki wszystkich czynności związanych z wykonywaniem zleconych zadań. Organizowane były cyklicznie warsztaty dla pracowników z niepełnosprawnością o różnej tematyce. Tematyka warsztatów związana była z nauką szycia w celu doskonalenia umiejętności zdobytych na kursie krawieckim. W ramach rehabilitacji społecznej pracownicy z niepełnosprawnością mieli zapewnioną rekreację w formie uczestnictwa w życiu kulturalnym. Organizowane były wyjazdy do Filharmonii Lubelskiej min. na operę, operetkę i musical. Dla pracowników z niepełnosprawnością organizowane były spotkania okolicznościowe związane z obchodami świąt, imprezy integracyjne oraz wycieczka integracyjna do Warszawy.

W ramach rehabilitacji leczniczej pracownicy z niepełnosprawnością korzystali z rehabilitacji prowadzonej codziennie przez wykwalifikowanego fizjoterapeutę. Zapewnione było również wsparcie psychologiczne prowadzone przez psychologa-psychoterapeutę. Dla pracowników świadczona była również pomoc w ubieganiu się o różne świadczenia i dofinansowania z różnych źródeł, a także pomoc w kompletowaniu dokumentacji lekarskiej potrzebnej do uzyskania orzeczenia, renty czy innych świadczeń. Pracownicy mogli liczyć na pomoc w umawianiu wizyt lekarskich do lekarzy specjalistów, asystowanie podczas wizyt lekarskich jeżeli pracownik zgłosił taką potrzebę.

Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Jaszczowie za swoją działalność w 2024r. został uhonorowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie oraz przez Państwową Inspekcję Pracy. W dniu 24.09.2024r. Lubelska Kapituła Certyfikująca przy Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Lublinie przyznała po raz pierwszy Powiatowemu Zakładowi Aktywności Zawodowej w Jaszczowie Certyfikat „Zakup Prospołeczny”. Używanie znaku jest gwarancją wysokiej jakości świadczonych usług w połączeniu z wyjątkową dbałością o wykorzystanie potencjału społecznego. Zakup usługi ze znakiem „Zakup Prospołeczny” daje klientom możliwość wsparcia osób potrzebujących, walczących o swoją samodzielność życiową i zawodową.

W 2024r. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Jaszczowie otrzymał nagrodę Państwowej Inspekcji Pracy za III miejsce w konkursie „Pracodawca- Organizator Pracy Bezpiecznej” w kategorii Pracodawców zatrudniających do 49 pracowników. Uroczysta Gala wręczenia nagród miała miejsce 22 listopada 2024r. w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie.

17. Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Jaszczowie:

Centrum Opiekuńczo - Mieszkalne w Jaszczowie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej Powiatu Łęczyńskiego, która funkcjonuje od sierpnia 2020r. Jego

działalność finansowana jest ze środków Funduszu Solidarnościowego. Placówka mieści się w nowo wybudowanym budynku parterowym na terenie byłego szpitala powiatowego. Obiekt jest pozbawiony barier architektonicznych i w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

COM przewidziany został dla 18 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym i umiarkowanym: 10 osób będzie korzystać z opieki dziennej, a 8 osób z całodobowej. Centrum jest ośrodkiem wsparcia świadczącym usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dorosłym osobom niepełnosprawnym realizowane w ramach pobytu dziennego i całodobowego.

Centrum zapewnia 10 miejsc pobytowych dla osób korzystających z zakresu usług pobytu dziennego, po 5 dla uczestników legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności. W ramach tej formy wsparcia uczestnicy korzystają z pobytu 7 dni w tygodniu 6 godzin dziennie z możliwością wydłużenia do maksymalnie 8 godzin. W trakcie pobytu mogą skorzystać z przewidzianej dla uczestników dziennych infrastruktury COM (4 sale do zajęć specjalistami, świetlica, hol, z szatnią i pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi, tarasy i ogród) oraz jednego posiłku. Część mieszkaniowa przewidziana jest dla 8 mieszkańców (6 osób legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 2 dla osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, w tym ze specjalnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności sprzężonych). Składa się ona z jednoosobowych pokoi o powierzchni 15,5 m² wraz z łazienką o powierzchni 5,3 m² w pełni wyposażonych i dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej zdolności poruszania się. Osoby korzystające z zakresu usług pobytu całodobowego zamieszkują w Centrum przez 7 dni w tygodniu. Mają zapewnione pełne wyżywienie, dostęp do infrastruktury przewidzianej dla mieszkańców (kuchnia, pralnia, sprzęt rehabilitacyjny i pomocniczy, taras, ogród) oraz pomocy opiekunów i asystentów osób niepełnosprawnych. Dla zapewnienia uczestnikom kompleksowej opieki, Centrum zatrudnia opiekunów, terapeutów zajęciowych/ fizjoterapeutów. Celem powstania COM w Jaszczowie jest wspieranie dorosłych osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym poprzez:

- 1) umożliwienie warunków do niezależnego, samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę ich możliwości i potrzeb;
- 2) poprawę jakości ich życia w środowisku lokalnym, włączenie do życia społeczności lokalnych;
- 3) zapewnienie opieki i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości osób, wynikających z ich wieku i stanu zdrowia;
- 4) odciążenie faktycznych opiekunów osób niepełnosprawnych, – wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez rozszerzenie usług dla dorosłych osób niepełnosprawnych z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności;

Uczestnicy COM w Jaszczowie w latach 2023-2024:

Uczestnicy COM w Jaszczowie	Symbol przyczyny niepełnosprawności		
	01-U	02-P	12-C
Rok 2023	5	9	1
Rok 2024	3	5	0

Liczba kobiet:

- rok 2023 – 5
- rok 2024 - 5

Liczba mężczyzn:

- rok 2023– 21
- rok 2024 - 14

Podział uczestników wg gmin w latach 2023-2024:

Gmina	2023	2024
Łączna	3	3
Puchaczów	9	6
Milejów	9	4
Cyców	4	3
Ludwin	0	2
Spiczyn	1	1
Ogółem	26	19

Podział uczestników ze względu na wiek w latach 2023-2024:

Przedział wiekowy	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2023			
Do 18 roku życia	0	0	0
Do 25 roku życia	0	0	0
Powyżej 25 roku życia	21	5	26
Ogółem	21	5	26

Przedział wiekowy	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2024			
Do 18 roku życia	0	0	0
Do 25 roku życia	0	0	0
Powyżej 25 roku życia	14	5	19
Ogółem	14	5	19

Formy udzielanego wsparcia w 2023 i 2024 roku:

Wsparcie w COM w Jaszczowie realizowane jest z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości osób ze zróżnicowanymi niepełnosprawnościami i skoncentrowane zarówno na nauce nowych, jak i podtrzymywaniu umiejętności wcześniej nabytych w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu. Celem jest również wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej, poprzez udział w imprezach sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych oraz integracyjnych w środowisku, nabywanie wprawy w samodzielnym wypełnianiu ról społecznych. Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne służy osobom niepełnosprawnym ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, poprzez zapewnienie im warunków pobytu dziennego oraz całodobowego oraz stymulowanie kompetencji społecznych, wpływ na proces uspołeczniania, naukę samodzielności i nawiązywanie relacji interpersonalnych. Podstawowym celem funkcjonowania centrum jest zwiększenie zakresu samodzielności i zaradności życiowej każdego Uczestnika Centrum, wdrażanie aktywności fizycznej i umysłowej oraz budowanie poczucia własnej wartości poprzez twórczy udział w zajęciach. Wielokierunkowe działania kulturalne i oświatowe i terapeutyczne w Centrum mają na celu poprawę aktywności psychofizycznej pomimo niepełnosprawności. Wzmocnienie poczucia wartości społecznej oraz integrację ze środowiskiem lokalnym poprzez udział w imprezach okolicznościowych, kultywowanie tradycji związanych z obchodami rocznicowymi (dożynki, obchody uroczystości państwowych Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Rocznica Odzyskania Niepodległości, Rocznica wybuchu II wojny światowej, Powstanie Styczniowe, Obchody

Dnia Autyzmu, Dzień Godności Osoby Niepełnosprawnej). Uczestnicy z wielkim zaangażowaniem biorą udział w różnego rodzaju konkursach tematycznych organizowanych na szczeblu gminnym oraz wojewódzkim tj. udział w Nadbużańskim Integracyjnym Festiwalu Muzycznym w Kodniu, Przeglądzie Poezji Śpiewanej i Recytowanej Osób Niepełnosprawnych w Biszczy. Ponadto organizowano wyjazdy do kina, warsztaty o tematyce zielarskiej, dietetycznej. Organizowane były wieczory filmowe, klub dyskusyjny książki, klub gier planszowych. Uczestnicy uczą się języka migowego. COM w Jaszczowie aktywnie współpracuje z gminnymi centrami kultury, Ośrodkiem Rewalidacyjno – Wychowawczym w Łęcznej, Warsztatami Terapii Zajęciowej w Janowicy, szkołami podstawowymi, Klubem Senior w Łęcznej oraz Dziennym Domem Seniora+ w Jaszczowie.

W Centrum Opiekuńczo–Mieszkalnym organizowane są różnego rodzaju formy wsparcia dostosowane do potrzeb mieszkańców, tj.:

Zajęcia edukacyjne - podczas których mieszkańcy usprawniają pamięć i koncentrację rozwijają spostrzegawczość i twórcze myślenie. Zajęcia przyczyniają się do nauki właściwej komunikacji, umiejętności budowania dojrzałych relacji w grupie oraz sposobów rozwijania inteligencji emocjonalnej.

Warsztaty artystyczne – celem organizowanych warsztatów jest zachęcanie uczestników programu do aktywności twórczej, odkrywania swoich zdolności, rozwijania umiejętności zarówno podczas pracy indywidualnej i grupowej. Ww. warsztaty to sposób na komunikację z otoczeniem, rozwinięcia sfery intelektualnej, moralnej społecznej, pobudzenie wyobraźni, estetyki, a przede wszystkim wzmocnienie poczucia własnej wartości, uczenie się wytrwałości w dążeniu do celu, wyrażanie swoich myśli i przeżyć. W ramach warsztatów mieszkańcy / uczestnicy programu wykonywali różne ozdoby rękodzielnicze na potrzeby swoje i ośrodka oraz zaprzyjaźnionych instytucji.

Warsztaty kulinarne i treningu samoobsługi - w ramach tych zajęć mieszkańcy kształtują postawę zaradności i umiejętności funkcjonowania w grupie. Pogłębiają wiedzę o zdrowym odżywianiu się, kształtują w sobie poczucie estetyki oraz higieny podczas przygotowywania posiłków. Aranżują wystrój i nakrycie stołu. Dbają o ład i porządek podczas przygotowywania posiłków, jak i w trakcie posiłków. Pod opieką pracowników wdrażają zasady bezpieczeństwa i higieny pracy podczas korzystania z narzędzi i urządzeń znajdujących się w kuchni.

Prowadzone **zajęcia kulturalno - oświatowe** miały na celu zainteresowanie mieszkańców teatrem, kinem, książką, poszerzeniem ich umiejętności artystycznych w celach rozwojowych i usprawniających w sferach życia kulturalnego, oświatowego i artystycznego.

Warsztaty aktywności ruchowej, w tym ćwiczenia usprawniające – pozytywnie wpłynęły na samopoczucie i utrzymanie zdrowia na stałym poziomie. Poranki i popołudnia mieszkańcy chętnie spędzali na wspólnej gimnastyce. Ćwiczenia w grupie motywowały osoby z niepełnosprawnością do wysiłku, a na zajęciach plenerowych dawały radość dzielenia się otaczającym światem, pięknem natury. Zapobiegali skutkom unieruchomienia i bezruchu (przykurcze, sztywność) poprzez ćwiczenia poszczególnych partii ciała. Usprawniali indywidualne dysfunkcje ruchowe, uczyli się nowych i doskonalili znane ćwiczenia. Największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia indywidualne z użyciem sprzętu rehabilitacyjnego pod okiem specjalisty. Realizując proste ćwiczenia, aktywizowali

się do aktywnego spędzania czasu. Poprzez działania mieszkańcy uświadamiali sobie rolę poruszania się i jego wpływ na kondycję psychofizyczną.

Ponadto realizowany jest trening budżetowy, gospodarowania własnymi środkami finansowymi, racjonalnego planowania wydatków. Trening funkcjonowania w życiu codziennym, trening dbania o wspólne części mieszkaniowe centrum, nauka segregowania odpadów, trening nauki higieny dbania o własne ciało, estetyczny i higieniczny wygląd, doboru ubrań adekwatnie do pory roku, umiejętność obsługi urządzeń kuchennych.

18. Przedszkole Specjalne w Ludwinie:

Przedszkole Specjalne w Ludwinie działa od września 2020r. Jest to placówka oświatowa dla dzieci od 3 roku życia z różnymi rodzajami niepełnosprawności: ruchową, sprzężoną, intelektualną, z autyzmem. Do placówki uczęszczają dzieci z Powiatu Łęczyńskiego, a także z innych powiatów. Misją przedszkola jest wspomaganie rozwoju dzieci, niwelowanie deficytów i możliwie jak najlepsze przygotowanie najmłodszego pokolenia do życia w społeczeństwie. W placówce realizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego. W roku szkolnym 2023/2024 przedszkole miało pod swoją opieką 13 dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności w 3 grupach. Do każdej grupy przedszkolnej przydzielona jest pomoc wychowawcy, co wpływa na efektywność procesu opiekuńczo-wychowawczego. Zatrudnieni specjaliści zapewniają odpowiednią terapię (logopedyczną, psychologiczną, integracji sensorycznej, fizjoterapeutyczną) dostosowaną do możliwości i potrzeb dzieci.

Przedszkole wzbogaca nieprzerwanie swoją bazę dydaktyczną. Zakupiony został sprzęt do terapii EEG Biofeedback, urządzenie interaktywne Fun Floor, tablety, laptopy, rzutnik wraz z ekranem projekcyjnym. Stworzony został również i doposażony w nowe atestowane urządzenia plac zabaw, na którym dzieci chętnie spędzają czas, korzystając z huśtawek, zjeżdżalni i bujaka sprężynowego.

Przedszkole prowadzi zajęcia z wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, na które mogą uczęszczać również dzieci spoza przedszkola. Zajęcia prowadzone są do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej. Warunkiem uczestnictwa w zajęciach WWRD jest posiadanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Liczba dzieci objętych wsparciem w Przedszkolu Specjalnym w Ludwinie w latach 2023-2024:

	2023	2024
Ruchowa, w tym z afazją	2	3
Intelektualna w stopniu znacznym		
Intelektualna w stopniu		

umiarkowanym		
Słabowidzenie		
Niesłyszący	1	1
Autyzm, w tym z zespołem Aspergera	4	5
Niepełnosprawność sprzężona (2 różne niepełnosprawności)	10	7
Razem	17	16

**Rodzaj niepełnosprawności określono w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego wydawanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.*

19. Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Łęcznej:

Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Łęcznej to publiczna placówka oświatowa, której organem prowadzącym jest Powiat Łęczyński. Ośrodek mieści się w budynku przy ul. Litewskiej 16 na terenie zabytkowego parku. Do ORW w Łęcznej uczęszczają dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami realizując obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny i nauki w wieku od 3 do 24 roku życia, z niepełnosprawnością sprzężoną i intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz od 3 do 25 roku życia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.

Działania podjęte w 2023r.:

W roku 2023 zajęcia w Ośrodku odbywały się w dwóch zespołach rewalidacyjno – wychowawczych dla wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, dwóch grupach edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży realizującej podstawę programową szkoły podstawowej oraz grupie edukacyjno – rewalidacyjnej realizującą podstawę programową szkoły przysposabiającej do pracy. Ośrodek prowadził indywidualne zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze na dzień 30 września w roku 2023, 3 dzieci realizowało w/w zajęcia. Od września 2023r. do ORW w Łęcznej uczęszcza 12 beneficjentów na zajęcia pilotażowego programu Rehabilitacja 25 Plus finansowanego ze środków PFRON. Młodzież z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, dzięki oddziaływaniom edukacyjnym i rewalidacyjno-wychowawczym przygotowana jest do uczestnictwa w życiu społecznym, a także do podjęcia aktywności zawodowej. Rehabilitacja społeczna osób z programu Rehabilitacja 25 plus, polega na uczestnictwie w warsztatach artystycznych, ruchowych i integracyjnych. Jej celem jest zwiększenie sprawności manualnej, intelektualnej i fizycznej beneficjenta. Uczestnicy programu zostali objęci dowozami, wyżywieniem(obiad).

Udział w terapiach ma duże znaczenie dla psychiki osób z dysfunkcjami – pozwala zapomnieć o własnych ograniczeniach, rozwija wrażliwość, buduje poczucie własnej wartości oraz przystosowuje do życia w społeczeństwie, usamodzielnia (m.in. usprawnia wykonywanie codziennych czynności takich jak higiena osobista, ubieranie się, przygotowywanie posiłków itd.);

poprawia stan fizyczny (m.in. usprawnia manualnie i koordynacyjnie); łagodzi napięcie nerwowe; odwraca uwagę pacjenta od choroby i związanych z nią problemów; rozwija zainteresowania, pasje; doskonali umiejętności interpersonalne.

Beneficjenci realizowali różne formy terapii:

- ergoterapia – terapia poprzez pracę, polega na wykonywaniu czynności manualnych (np. krawiectwo, garncarstwo, ogrodnictwo, sprzątanie, zajęcia kulinarne),
- arteterapia – terapia poprzez szeroko pojętą sztukę – muzykę, książki, kino,
- esteterapia – terapia poprzez kontakt z pięknym otoczeniem i przedmiotami (np. spacer po lesie, parku, ogrodach),
- kinezyterapia – terapia poprzez ruch (np. gimnastyka, gry zespołowe i spacer),
- socjoterapia – terapia poprzez gry i zabawy w gronie innych uczestników oraz zajęcia mające na celu rozwój umiejętności interpersonalnych,
- zajęcia komputerowe;

Placówka włączała się w szereg akcji edukacyjnych, charytatywnych organizowanych przez inne instytucje. Społeczność Ośrodka włączyła się w „ZAKRECONĄ AKCJĘ” organizowaną przez Lubelskie Hospicjum im. Małego Księcia polegającą na zbieraniu plastikowych zakrętek, aby spełnić marzenia podopiecznych hospicjum oraz zebrać środki na ich leczenie.

Kolejną akcją charytatywną, do której włączył się ośrodek we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej była ogólnopolska akcja charytatywna „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”. Dzięki wspaniętym darczyńcom udało się zebrać znaczną ilość środków pomocy materialnej, która została ofiarowana w pierwszej kolejności do rodzin naszych wychowanków najbardziej potrzebujących pomocy oraz do innych rodzin w trudnej sytuacji materialnej z Powiatu Łęczyńskiego.

ORW w Łęcznej organizował również cykliczne wyjazdy raz w miesiącu na zajęcia hipoterapii, alpakoterapii oraz sesję w grocie solnej do miejscowości Kalinówka. Terapie usprawniają sferę psycho-motoryczną, psychoruchową, sensoryczną, psychiczną oraz społeczną. Hipoterapia to jedna z metod rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a swoją specyfikację zawdzięcza koniowi biorącemu udział w terapii. Dla wielu dzieci nawiązanie uczuciowej więzi z koniem wspomaga rozwój samodzielności i wzmacnia poczucie własnej wartości. Hipoterapia jest wyjątkową i niepowtarzalną metodą usprawniania dzięki obecności konia – współterapeuty. Terapia niepełnosprawnych z zastosowaniem metody hipoterapii obejmuje głównie osoby niepełnosprawne psychoruchowo, sensorycznie i umysłowo. Alpakoterapia to dziedzina zooterapii z udziałem alpak, wspomagająca rehabilitację ruchową oraz umysłową osób z niepełnosprawnościami. Podstawą alpakoterapii jest bezpośredni, leczniczy kontakt poprzez zabawy, głaskanie i karmienie. Pacjenci otwierają się, relaksują oraz chętniej wykonują ćwiczenia. Dotyk ma ogromny wpływ na emocje: uspokaja, zmniejsza poziom lęku czy stresów. Natomiast mikroklimat w grocie solnej ma dobroczynny wpływ na organizm człowieka. Wizyty w grocie solnej dostarczają organizmowi minerałów niezbędnych do prawidłowego przebiegu procesów wewnętrznych i stymulujących je, dzięki czemu pośrednio wzmacniają odporność. Oprócz inhalacji pobyt w grocie solnej pozwala na relaks i odprężenie.

Ponadto ORW w Łęcznej organizował dla rodziców wychowanków warsztaty o różnym charakterze i zakresie: ceramiczne, bożonarodzeniowe, integracyjne, grupy

wsparcia, które prowadzone były przez nauczycieli ośrodka. Przeprowadzane były indywidualne rozmowy z rodzicami, wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu problemów.

W 2023 roku Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Łęcznej nawiązał współpracę z działającym przy Ośrodku Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci, Młodzieży i ich Rodzin SENSUS w Łęcznej. Placówki przystąpiły do realizacji utworzenia ogrodów sensorycznych oraz tężni solankowej na terenie Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Łęcznej. Inwestycja jest rezultatem nawiązanej współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci, Młodzieży i ich Rodzin SENSUS z Powiatem Łęczyńskim, z Lubelskim Węglem Bogdanka oraz Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie.

W 2023 roku organizowane były uroczystości i pikniki:

- 1) obchody Światowego Dnia Świadomości Autyzmu,
- 2) pikniki integracyjne i rodzinne,
- 3) spotkania bożonarodzeniowe i wielkanocne dla społeczności ORW oraz rodziców wychowanków i beneficjentów, a także dla osób zaprzyjaźnionych z placówką,
- 4) obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych,
- 5) udział w uroczystościach państwowych według kalendarza,
- 6) obchody Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa;

Podjęte działania w 2024r.:

- 1) wyjazdy na seanse w grocie solnej połączone z zajęciami z integracji sensorycznej oraz na hipoterapię i alpakoterapię,
- 2) zajęcia z animaloterapii prowadzone na terenie ORW przez studentów z Uniwersytetu Przyrodniczego na podstawie porozumienia zawartego przez UP i dyrektora ORW,
- 3) akcja „Zakręcona akcja”- zbieranie nakrętek plastikowych dla podopiecznych Hospicjum Małego Księcia w Lublinie oraz dla Klubu Honorowych Dawców Krwi PCK im. Zdzisława Goli przy LW Bogdanka,
- 4) akcja Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą na terenie ORW w Łęcznej- zbiórka darów dla osób potrzebujących,
- 5) obchody Światowego Dnia Mózgowego Porażenia Dziecięcego,
- 6) Akcja #SprzątamyDlaPolski,
- 7) zorganizowanie obchodów Powiatowego Światowego Dnia Autyzmu,
- 8) obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intellektualną,
- 9) zorganizowanie wycieczki dla wychowanków ORW i ich rodziców do Poleskiego Parku Narodowego,
- 10) zorganizowanie dla rodziców warsztatów ceramicznych i bożonarodzeniowych w ośrodku,
- 11) warsztaty integracyjne i grupy wsparcia dla rodziców przeprowadzone przez nauczycieli ORW,
- 12) piknik rodzinny,
- 13) spotkanie wigilijne społeczności ORW,
- 14) udział w akcji społeczności Ośrodka w Narodowym Czytaniu we współpracy ze SP nr 2 w Łęcznej oraz z Zespołem Szkół Kazimierza Jagiellończyka w Łęcznej;

Działania realizowane w ramach programu wychowawczo- profilaktycznego ośrodka przez nauczycieli na zajęciach edukacyjno- terapeutycznych, rewalidacyjno- wychowawczych oraz edukacyjno- rewalidacyjnych:

- 1) wdrażanie do współdziałania oraz samodzielnego wykonywania czynności związanych z samoobsługą i dbaniem o higienę osobistą z poszanowaniem prawa do intymności,
- 2) poznawanie i przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia, opieka i działania pielęgniarstwa,
- 3) uczenie dostrzegania czynników i sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu,
- 4) zajęcia uświadamiające zagrożenia związane z sięganiem po alkohol, papierosy, substancje uzależniające,
- 5) wdrażanie podczas pobytu w placówce zasad dystansu społecznego, dezynfekcji rąk,
- 6) przygotowanie do roli dorosłej kobiety i mężczyzny,
- 7) wskazanie roli higieny osobistej w okresie dojrzewania,
- 8) kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów,
- 9) wykorzystanie filmów edukacyjnych, historyjek obrazkowych, piktogramów, PCS,
- 10) wprowadzenie elementów wiedzy o rozwoju i zmianach własnego ciała oraz o seksualności człowieka,
- 11) kształtowanie identyfikacji z płcią,
- 12) rozmowy indywidualne z rodzicami, pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z okresem dojrzewania ich dzieci- spotkanie rodziców z psychologiem,
- 13) wykształcenie odpowiedniego zachowania przy nadpobudliwości seksualnej,
- 14) rozwijanie motywacji do porozumiewania się z drugą osobą, komunikowania potrzeb i stanów emocjonalnych za pomocą mowy, wspomagających bądź alternatywnych metod komunikacji,
- 15) stosowanie form grzecznościowych i komplementów,
- 16) wykorzystanie sytuacji życia codziennego,
- 17) zajęcia praktyczne, ćwiczenia samoobsługowe,
- 18) trening czystości,
- 19) wykorzystanie historyjek obrazkowych, PCS,
- 20) różne formy relaksu,
- 21) zajęcia edukacyjne, wychowawcze, rekreacyjne,
- 22) zabawy muzyczno- ruchowe, ruchowe, manipulacyjne, konstrukcyjne,
- 23) odpowiednie pozycjonowanie,
- 24) dostosowywanie krzeseł, stolików, siedzisk do wzrostu wychowanków i rodzaju dysfunkcji,
- 25) zwracanie uwagi na przyjmowanie prawidłowej postawy ciała w różnych sytuacjach,
- 26) gazetki tematyczne,
- 27) wykorzystanie aktywnych metod pracy,
- 28) zapewnienie odpoczynku,
- 29) pobyt na świeżym powietrzu (spacery),
- 30) przestrzeganie rytmu dnia; - zajęcia edukacyjne i wychowawcze,

- 31) wykorzystanie naturalnych okazów, surowców wtórnych i odpadów do prac plastycznych,
- 32) wycieczki spacerowe,
- 33) gazetki tematyczne;

Dane statystyczne dotyczące wychowanków w latach 2023-2024:

Rok	RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI (intelektualna)	KOBIETA	MĘŻCZYŻNA	RAZEM	MIEJSCE ZAMIESZKANIA
2023	W stopniu umiarkowanym i znacznym ze sprzężeniem	6	6	12	Gmina: Cyców, Ludwin, Łęczna, Milejów, Puchaczów, Trawniki, Ostrów Lubelski, Wólka, Siedliszcze, Spiczyn;
	W stopniu głębokim	6	4	10	

Rok	RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI (intelektualna)	KOBIETA	MĘŻCZYŻNA	RAZEM	MIEJSCE ZAMIESZKANIA
2024	W stopniu umiarkowanym i znacznym ze sprzężeniem	6	5	11	Gmina: Cyców, Ludwin, Łęczna, Milejów, Puchaczów, Trawniki, Ostrów Lubelski, Wólka, Siedliszcze, Spiczyn;
	W stopniu głębokim	5	2	7	

20. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łęcznej:

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łęcznej jest jedną z ważnych placówek systemu pomocy dziecku, rodzinie i placówkom oświatowym w Powiecie Łęczyńskim. Zadania główne poradni psychologiczno – pedagogicznych zostały określone w Rozporządzeniu MEN z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno - pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 2499) i należą do nich: diagnozowanie dzieci i młodzieży; udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej; realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych; organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Istotnym obszarem działalności poradni jest prowadzenie terapii w ramach Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka.

Do zadań poradni należy w szczególności:

1. Diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży, w tym:
 - 1) predyspozycji i uzdolnień,
 - 2) przyczyn niepowodzeń edukacyjnych,
 - 3) specyficznych trudności w uczeniu się,
 - 4) prowadzenie terapii dzieci i młodzieży, w zależności od rozpoznanych potrzeb, w tym dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, z zachowaniami dysfunkcyjnymi, niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz ich rodzin;
2. Pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej oraz wspierania nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.
3. Wspomaganie dzieci i młodzieży z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą.
4. Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci i młodzieży.
5. Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodzicom.
6. Współpraca ze szkołami i placówkami w rozpoznawaniu u uczniów specyficznych trudności w uczeniu się w tym ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się u uczniów klas I – III szkoły podstawowej.
7. Wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny.
8. Wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji przedszkola, szkoły lub placówki.
9. Wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w formie organizowania i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia.

Poradnia w szerokim zakresie prowadzi wczesne wspomaganie rozwoju dzieci od urodzenia do czasu rozpoczęcia nauki w szkole z uwagi na wykrytą niepełnosprawność przez zespół wykwalifikowanych specjalistów, t.j.: psychologów, pedagogów, logopedów, fizjoterapeutów oraz terapeutów Integracji Sensorycznej. W poradni działa Zespół ds. Diagnostyki i Terapii Małego Dziecka, który wykonuje diagnozy pod kątem spektrum autyzmu oraz innych trudności rozwojowych.

W poradni działają zespoły orzekające, które wydają orzeczenia o potrzebie:

- 1) kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, zagrożonej niedostosowaniem społecznym oraz niedostosowanej społecznie, wymagającej specjalnej organizacji nauki i metod pracy,

- 2) indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub oddziału zorganizowanego w szkole podstawowej,
- 3) indywidualnego nauczania dla dzieci i młodzieży, których stan uniemożliwia lub utrudnia uczęszczanie do szkoły,
- 4) zajęć rewalidacyjno – wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych w stopniu głębokim,
- 5) opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole;

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łęcznej pełni funkcję Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego w Powiecie Łęczyńskim. W ramach działań Ośrodka poradnia realizuje na mocy porozumienia Powiatu Łęczyńskiego z MEiN II edycję Programu „Za życiem” na lata 2022 – 2026.

W zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego poradnia prowadzi szereg działań na terenie poradni, jak i w placówkach oświatowych. Na terenie poradni prowadzone są grupy wsparcia dla psychologów, pedagogów, logopedów, nauczycieli wspomagających z placówek oświatowych, indywidualne konsultacje dla młodzieży, rodziców i nauczycieli. Prowadzona jest terapia psychologiczna dla dzieci i rodzin.

W placówkach oświatowych poradnia prowadziła edukację dotyczącą ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli, działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży.

Działania te realizowane były w szczególności w formie:

- 1) porad i konsultacji,
- 2) udziału w spotkaniach odpowiednio nauczycieli, wychowawców i specjalistów udzielających w placówce pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 3) udziału w zebraniach rada pedagogicznych,
- 4) warsztatów,
- 5) wykładów i prelekcji,
- 6) prowadzenia interwencji kryzysowej,
- 7) działalności informacyjno-szkoleniowej,
- 8) organizowania i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów w placówkach oświatowych;

W ramach działań edukacyjno – profilaktycznych poradnia organizuje konferencje na temat zdrowia psychicznego, autyzmu adresowanych do specjalistów z placówek oświatowych.

21. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza:

Na terenie Powiatu Łęczyńskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze. Placówki posiadają typ socjalizacyjny oraz interwencyjny: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom nr 1” w Witaniowie oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom nr 2” w Kijanach. W jednym domu, zgodnie z ustawą powinno przebywać do 14 podopiecznych, 2 miejsca przeznaczone są dla dzieci umieszczonych w trybie interwencyjnym. Placówka przeznaczona jest dla dzieci od 10 do 25 roku życia (pod warunkiem, że się uczy i przestrzega regulaminu POW). Zadaniem instytucjonalnej pieczy zastępczej jest zabezpieczenie dzieci, które decyzją sądu zostały do niej skierowane. Głównym powodem kierowania dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej jest niewydolność, niezaradność wychowawcza rodziców, alkoholizm i przemoc. Zadaniem placówki jest zapewnienie dziecku całodobowej opieki, niezbędnych potrzeb bytowych oraz zapewnienie bezpieczeństwa. Instytucjonalna piecza zastępcza odpowiedzialna jest za cały proces wychowawczy dziecka, dostęp do wsparcia psychologicznego, rozwój kompetencji, uwzględnienie rozwoju osobistego. Rolą placówki, jest także integracja wychowanka z rodziną, kontakt z instytucjami wspierającymi rodzinę oraz inicjację działań niezbędnych do unormowania sytuacji rodziny i umożliwienia powrotu dziecka do rodziny. Podopieczni mają dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Prowadzone są zajęcia zarówno grupowe jak i indywidualne, dostosowane do potrzeb, możliwości i wieku wychowanków. Placówki współpracują z instytucjami, które pomagają sprostać problemom wychowawczym i emocjonalnym dzieci, w tym m.in. z:

- 1) Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Łęcznej,
- 2) Poradnię Zdrowia Psychicznego VIAMED w Łęcznej,
- 3) Centrum Innovum Terapia i Edukacja w Lublinie,
- 4) Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Lublinie,
- 5) Stowarzyszeniem MONAR Poradnię Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Lublinie;

REALIZACJA CELU GŁÓWNEGO 2

2. Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

2.1. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących przedstawiania wizerunku osób z zaburzeniami psychicznymi w mediach.

2.2. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących konieczności respektowania praw osób z zaburzeniami psychicznymi.

Stygmatyzacja jest przyczyną wykluczenia osób cierpiących na zaburzenia psychiczne z pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. U jej podłoża leżą ignorancja, stereotypy, lęk, niewiedza i wrogość. Stygmatyzacja należy do jednej z najważniejszych barier przed integracją społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi. Choroby psychiczne uważane są

w Polsce za wstydlive, a osoby chorujące uważane są za nieprzewidywalne i z tego powodu traktowane są z dystansem. Duże rozpowszechnienie takich przekonań i wynikających z nich zachowań to jeden z elementów problemu. Inny, bardzo ważny element, stanowi samoocena i przekonanie o samym sobie osób cierpiących na zaburzenia psychiczne. „Autostygmatyzacja” objawia się ukrywaniem swojej osoby z obawy przed odtrąceniem, co nierozzerwalnie wiąże się z obniżeniem poczucia własnej wartości, skuteczności i całkowitą rezygnacją z uczestnictwa w życiu społecznym.

W celu zapobiegania dyskryminacji i stygmatyzacji osób chorujących psychicznie w 2023r. i 2024r. zostały podjęte działania z obszaru edukacji oraz promowania i ułatwiania kontaktu z osobami cierpiącymi na choroby psychiczne. Zadania te polegały na podjęciu działań zmierzających do kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

REALIZACJA CELU GŁÓWNEGO 3

1. Monitorowanie i ocena skuteczności działań realizowanych w ramach Programu:

3.1. Gromadzenie i analizowanie informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego wynikających z programu, przekazywanych przez podmioty wskazane w programie.

W ramach monitoringu Zespół koordynujący realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim na lata 2023-2030 dokonał analizy realizacji w/w programu. Monitorowanie przebiegu realizacji programu odbyło się w oparciu o sprawozdania podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Podmioty te sporządziły w terminie do końca marca 2024r. sprawozdania za rok 2023 i rok 2024 i przesłały je w wersji elektronicznej do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej, które zajmuje się obsługą administracyjno-biurową w/w zespołu. Następnie sprawozdanie z programu zostanie przedłożone Zarządowi Powiatu w Łęcznej do dnia 30 kwietnia 2025r. Corocznie w wymaganym terminie, Powiat Łęczyński jako realizator programu przesyła ministrowi właściwemu do spraw zdrowia lub wskazanemu przez niego podmiotowi sprawozdanie z wykonania zadań wynikających z w/w programu.

Zadania wynikające z programu realizowane były w 2023 i 2024r. z wykorzystaniem środków finansowych:

- 1) własnych realizatora Programu – Powiatu Łęczyńskiego,
- 2) własnych podmiotów współpracujących przy realizacji Programu,
- 3) Narodowego Funduszu Zdrowia,
- 4) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 5) Funduszu Pracy
- 6) innych, w tym pozyskanych ze środków zewnętrznych, unijnych, itp.;

.....

Załączniki do sprawozdania:

1. *Uchwała Nr 244/1466/2023 Zarządu Powiatu w Łęcznej z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie powołania Zespołu do opracowania i realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim na lata 2023-2030.*
2. *Uchwała Nr 253/1514/2024 z dnia 6 marca 2024r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 244/1466/2023 Zarządu Powiatu w Łęcznej z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie powołania Zespołu do opracowania i realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim na lata 2023-2030.*
3. *Uchwała Nr LIX/494/2024 Rady Powiatu w Łęcznej z dnia 23 kwietnia 2024r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Łęczyńskim na lata 2023-2030.*